

מזרח חדש (אור קלט)
עיתון יומי בלתי מסלגתי בשפה העברית
העורך: ד"ר א. מורטון האחראי: דוד שן
המרייל: מזרח חדש בע"מ. ח"ה רח הנוב 11.

UJ KELET
PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

Dulles részt vesz a bagdadi szövetség ankarai konferenciáján

Remélik, hogy Amerika mégis fog csatlakozni a paktumhoz
Washington, (Reuter, és AFP). — Az amerikai külügyminisztérium szóvivője közölte, hogy Foster Dulles külügyminiszter megfigyelőként részt fog venni a bagdadi szövetség miniszterelnök tanácsán, amely január 27-én nyílik meg Ankarában.

A mai minisztertanácson dől el a kormány sorsa

Politikai körökben pesszimistikusan ítélik meg a koalíciós válság elsimulásának esélyeit Az Achdut Ávodá és a Mápám elutasította Ben Gurion javaslatait

Tel Aviv, (Az Uj Kelet tudósítójától.) Ben Gurion miniszterelnök tegnap délelőtt a kormánykoalíció három pártjának képviselőivel találkozott a telavivi Kirjában lévő hivatalában. Délelőtt 10 órakor a progresszív párt delegációja jelent meg Pinchász Rozen igazságügyminiszter és Mose Kol, a Szochnut vezetőségi tagja személynében. A progresszívek küldöttségével egy óra hosszat tárgyalt Ben Gurion. Utána 11 órakor az Achdut Ávodá képviselőit, Bár Jehuda belügyminisztert és Ben Aharon Kneszet-képviselőt fogadta és 12 órakor került sor a Mápám delegációjának fogadására.

tartozó miniszterrel szemben. A miniszterelnök a progresszív párt képviselőivel közölte, hogy miután javaslatának legfontosabb szakaszához hozzájárultak, a velük való tárgyalást úgyszólván lezártnak tekinti és tudomásul veszi, hogy támogatják elgondolásában. A Mápámmal és az Achdut Ávodával viszont közölte, hogy nem marad más választás, mint benyújtani lemondását, ami természetesen az egész kormány lemondását vonja maga után. A miniszterelnök kijelentette, hogy amint a lemondás megtörtént, új kormányt akar majd alakítani, mégpedig annak régi összetételében.

le az előbb említett javaslatok elfogadása. Mápám-körök szerint még nem vették el minden remény és a párt képviselői szerint még folynak erőfeszítések a koalíció megmentésére. Az Achdut Ávodá vezetősége és parlamenti frakciója ma reggel Bar-Jehuda miniszter lakásán tart megbeszélést. Ugyancsak tanácskozársra ülnek össze a többi koalíciós pártok is. Tíz órakor tartják meg a minisztertanácsot, amelyen a miniszterek hivatalosan közölni fogják álláspontjukat Ben Gurionnal és amennyiben a válaszok azonosak lesznek a pártvezérek intencióival, Ben Gurion bejelenti a kormány lemondását. Minden eshetőségre elkészülve, a miniszterelnök már pénteken és tegnap előzetes tárgyalásokat folytatott a Poalé Agudát Jiszráel képviselőivel, valamint az Agudával, egy esetleges kiskoalíció létrehozása tekintetében. A minisztertanács ülése után délután 3 órakor ül

össze Jeruzsálemben a Mápáj központi vezetősége, amelytől Ben Gurion jóváhagyást fog kérni az eddig megtett lépésekhez. A miniszterelnök ugyanis még a múlt héten megígérte pártjának, hogy a központ hozzájárulása nélkül nem történik döntő lépés a koalíciós fronton.

A három koalíciós párttal folytatott tárgyalások eredményeképpen megállapítható, hogy amennyiben a ma délelőtt 10 órakor Jeruzsálemben összeülő minisztertanács előtt nem történik valamely váratlan fordulat, Ben Gurion délután bejelenti a Kneszetben a kormány lemondását.

De ennek az a feltétele, hogy a most elutasított legfőbb javaslatát, amely a kabinet tárgyalásainak titkoságára vonatkozik, a partnerek elfogadják. Ha a régi összetételben nem sikerül megalakítani az új kormányt, más összetétel útján próbálja majd a kormányt összeállítani, de minden kombinációnak az előfeltéte-

le az előbb említett javaslatok elfogadása. Mápám-körök szerint még nem vették el minden remény és a párt képviselői szerint még folynak erőfeszítések a koalíció megmentésére. Az Achdut Ávodá vezetősége és parlamenti frakciója ma reggel Bar-Jehuda miniszter lakásán tart megbeszélést. Ugyancsak tanácskozársra ülnek össze a többi koalíciós pártok is. Tíz órakor tartják meg a minisztertanácsot, amelyen a miniszterek hivatalosan közölni fogják álláspontjukat Ben Gurionnal és amennyiben a válaszok azonosak lesznek a pártvezérek intencióival, Ben Gurion bejelenti a kormány lemondását. Minden eshetőségre elkészülve, a miniszterelnök már pénteken és tegnap előzetes tárgyalásokat folytatott a Poalé Agudát Jiszráel képviselőivel, valamint az Agudával, egy esetleges kiskoalíció létrehozása tekintetében. A minisztertanács ülése után délután 3 órakor ül

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától.) — P. Urutea, Hammarskjöld UNO-főtítkárs személyes küldöttje a Scopus-hegyi vizsály elrendezésére, tegnap megérkezett Jeruzsálemben és udvariassági látogatást tett Golda Meír külügyminiszternél. Urutea előreláthatólag hosszantartó tárgyalásokat fog folytatni a Scopus-hegyi ügyében úgy Izráellel, mint Jordániával és megbeszéléseinek befejezésével jelentést küld majd az UNO-főtítkárnak. Hammarskjöld azzal bízta meg küldöttét, hogy egyezkedjen biztostani a Scopus-hegyre vonatkozó 1948 július 15-én aláírt külön egyezményt. Mindkét fél ígéretet tett Hammarskjöldnek, hogy együttműködik a küldöttjével.

A török külügyminisztérium szóvivője közölte, hogy Dullesnek a bagdadi szövetség ülésén való részvételét a párisi NATO konferencián határozták el, amikor Menderesz török miniszterelnök meghívta az amerikai külügyminisztert. Angol politikai körökben remélik, hogy Dullest sikerül majd rávenni Amerikának a szövetséghez való csatlakozására. A szövetség többi tagállama is azon van, hogy rábírja Amerikát a csatlakozásra.

Mai számunk 8 oldal Regényfolytatás Keresztretjvény

Hammarskjöld személyes megbízottja megérkezett Jeruzsálembé

Hosszas tárgyalásokra számítanak a Scopus-hegyi vizsály rendezésével kapcsolatban

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától.) — P. Urutea, Hammarskjöld UNO-főtítkárs személyes küldöttje a Scopus-hegyi vizsály elrendezésére, tegnap megérkezett Jeruzsálemben és udvariassági látogatást tett Golda Meír külügyminiszternél. Urutea előreláthatólag hosszantartó tárgyalásokat fog folytatni a Scopus-hegyi ügyében úgy Izráellel, mint Jordániával és megbeszéléseinek befejezésével jelentést küld majd az UNO-főtítkárnak. Hammarskjöld azzal bízta meg küldöttét, hogy egyezkedjen biztostani a Scopus-hegyre vonatkozó 1948 július 15-én aláírt külön egyezményt. Mindkét fél ígéretet tett Hammarskjöldnek, hogy együttműködik a küldöttjével.

gyi egyezmény azért nem frvényes, mert azt főlvaltotta a fegyverszüneti egyezmény 8-ik szakasza, viszont a 8-ik szakasz rendelkezései nem voltak hajlandók végrehajtani. New-York, (STA) és AFP). Dag Hammarskjöld, az UNO főtítkára tegnap közkeleti utjáról visszaérkezett New-Yorkba. Mint ismeretes, útközben Hammarskjöld megállt Párisban. A New-York Times párisi tudósítója beszámolt Hammarskjöldnek a francia kormányval folytatott megbeszéléseiről. Az UNO főtítkára annak a véleményének adott kifejezést, hogy Nasernek és a többi arab államoknak nem áll szándékában elszakadni a Nyugattól. Ezzel szemben vissza akarják kényszeríteni Izráelt az 1947-es UNO határozat határái közé. Törökország támogatja ezt a tervet, Anglia is bizonyos szimpátiával viseltetik iránta, a franciák élesen ellenzik, az amerikaiak pedig nem akarják a tervvel kapcsolatban felújítani a közkeleti vizsályt.

Politkai körökben bizonyos hatást látnak Jordánia álláspontjában, miután a jordániaiak bejelentették, hogy hajlandók az Urutea-val való tárgyalások alapjául a Scopus-hegyi egyezményt elfogadni. A múltban ugyanis a jordániai kormány az elvi álláspont volt, hogy a Scopus-he-

Rövidesen aláírják az angol-amerikai rakéta egyezményt

Washington, (Reuter). — A Washington Star értesülése szerint a közeljövöben aláírják az amerikai-angol egyezményt a középtávu rakétabázisok felállításáról angol földön. A tervek szerint 1959 elejéig négy rakétabázist építenek. Minthogy az amerikai törvények szerint az Egyesült Államok nem adhat ki kezéből atomfegyvereket, a rakéták atomfejét angol földön állomásozó amerikai csapatok birtokában maradnak.

gényesség fogja kezelni és csak az atomfejek lesznek amerikai birtokban. Foster Dulles nemrég kijelentette, hogy az amerikai-angol rakétaegyezmény alapul fog szolgálni majd a többi NATO államokkal való hasonló egyezmények megkötéséhez. A rakétákat automatikusan fogják működtésbe hozni, amennyiben a Szovjetunió a NATO bármely tagállamát megtámadná.

A lap értesülése szerint a bázisok felépítésének költségét, amelyek összesen 300-350 millió dollárt tesznek majd ki, Anglia vállalja magára, míg a bázisoknak rakétáikkal való ellátása Amerika feladata lesz. Ez bázisonként 120-180 millió dollár befektetést fog igényelni. A rakétákat Amerikában kiképzett angol le-

Két hajó összeütközött a Szuezi-csalornában London, (Reuter). — A costaricai San Patelimon hajó szombat délután a Szuezi csatornában összeütközött egy ötezer tonnás görög teherhajóval. A két hajó könnyebben sérült meg és a forgalom akadálytalanul folyódott tovább.

Egyre több áldozatot szed a ceyloni árvizkatasztrófa

Colombo, (AFP). — Ceylonban az esőzések tovább tartanak és a természeti katasztrófa egyre több áldozatot szed. Most már Silao városka is a víz alatt van és az áradások méretére jellemző, hogy Silao kórházában két beteg az ágyban fulladt meg. Sokezer ember el van vágva a külvilágtól és repülőgépen szállítanak nekik élelmiszert. E célból mozgósították a ceyloni légierőt és India, valamint Anglia is több repülőgépet bocsátott a colomboi kormány rendelkezésére.

Izrael ceyloni ügyvivője közölte a colomból hatóságokkal, hogy a Mágén Dávid Ádom orvosság és takarók formájában hajlandó segílyt nyújtani. Az angol és az amerikai hadügyminisztériumok több hadihajót indítottak utnak Ceylon irányába élelmiszerek és orvosságokkal. A késő éjjeli órákban jelentik, hogy az esők szünetben vannak és egyes helyeken a víz kezdett visszavonulni.

Stefanidesz Ili és Michael Reismann
TEL-AVIV NEW-YORK
HAZASSAGOT KÖTÖTTEK.
Minden külön értesítés helyett.

Háhisztadrut Háklílt sel Háovdim Háivrim
B'Erec Jiszráél
Országos Orvosszövetség
1958 január 5-én, vasárnap este 7 órakor a Hísztdadrut székházában, Tel-Aviv, Arlozoroff-u. 93.

Új olé orvosok gyűlése
Napirend: az új olé orvosok letelepedési problémái. Kérjük az új olé orvosokat, közöljék velünk mielőbb a gyűlésen való részvételüket.
Cím: Háigud Háárol sel Hárofim, Háváád Hápoel sel Háhisztadrut, Tel-Aviv, Arlozoroff-utca 93. sz.

Jó kávé csak
SHAVIT
18 98-18 98-cal

Drága, jó édesapánk, nagyapám
Herskovits Sámuel 771 Naharia Bukarest
örökre íthagyott bennünket. — E hó 26-án, csütörtökön helyeztük örök nyugalomra a nahariai temetőben.
A gyászoló család

Szeretett férjem és édesapánk
Smuéli (Sámuel) Jechiél 771
(Kolozsvár)
SIRKÖAVATASA
Keddén, december 31-én délután 3 órakor lesz a kirját-sault temetőben.
A gyászoló család

Flamz-Glo
A LEGJOBB SZÁJRÚZS. AMERIKAI KÉSZÍTMÉNY!

# Sport

## Január 15-én Izrael-Wales

A walesi szövetség táviratban értesítette az izraeli labdarúgó szövetséget, hogy az első mérkőzésre vonatkozó javaslatot elfogadja és beleegyezést adja arra, hogy január 15-én játsszák ezt Ramat Ganban. A játévezetőre nézve is elfogadja az izraeli javaslatot és a francia Maurice e Guige-et jelöli mind erre, mind a második mérkőzésre, amelyet Cardiffban, február 5-én játsszunk Wales ellen. A FIFA sem kifordasolja a két dátumot, csak azt követte ki, hogy amennyiben harmadik mérkőzésre is szükség volna a továbbjutás eldöntésére, az még február 7-ig kell megrendezni valamely európai semleges pályán.

Az izraeli szövetség hatos rendező bizottsága már megkezdte munkáját, hogy a ramat-gani mérkőzés zökkenőmentesen, a legteljesebb rendben kerüljön eldöntésre. Most már csupán az volna szükséges, hogy a válogatott csapat is a kellő gondtal készüljön a nagy sporteseményre.

A mérkőzésre jogosító belépőjegyek árútlását már a hét folyamán megkezdte az állami vállalatok 2 fontos, az állami vállalatok 4 és 6 fontos jegyeket bocsátanak ki.

**Jön Koppenhága válogatottja**  
A dán főváros válogatott labdarúgó csapata kapóra jön az izraeli válogatott előkészületének a támogatására Wales ellen. A vendégek előreláthatóan január 8-án, egy héttel a walesiek ellen lejárású világbajnoki mérkőzés előtt Ramat Ganban játszanak Izrael válogatott csapata ellen.

Célzzerűbb lett volna ezt a gyakorló mérkőzést már előbb megrendezni, de ez nemcsak az izraeli szövetségetől függ, hanem attól is, hogy a dánok mikor érkeznek az országba.

**A kézilabda bajnokság**  
Az ezúttal bajnokság anyagában nyírt érdekességében az előzőekhez képest, hogy a csapatok erőviszonya kiegyenlítettebb és nincs olyan csapat, amelyik biztos győzelmet tudhatni lép pályára. A kézilabda Izraelben mind népszerűbb lesz és ennek a jele az, hogy egyes mérkőzések nézőszáma az ezer fölé emelkedik. A legutóbbi bajnoki forduló meghiúsította a tavalyi bajnok Hápoel Reehovot első győzelmét is és most már csak a Makkabi Rámát Gán áll pont nélkül az utolsó helyen. A legutóbbi forduló eredményei: Hápoel Reehovot — Makkabi Cáfón 12:8, Makkabi Reehovot — Makkabi Rámát Gán 11:5, Makkabi Rison — Hápoel Petach Tikva 9:6, Makkabi Tel Aviv — Makkabi Petach Tikva 9:6. A bajnoki sorrend jelenleg 4 forduló után a következő: Makkabi Reehovot 8 pont, Makkabi Tel Aviv 6, Makkabi Cáfón és Makkabi Rison 4, Hápoel Reehovot és Makkabi Petach Tikva 2 pont, Makkabi Rámát Gán pont nélkül.

**A külföldi sportja**  
A Davis-kupa döntőjében Ausztrália 2:2 arányban győzött az USA ellen. A Melbourneban megrendezett versenyen váratlanul nagy közönség látta ki a két csapat között és az ausztráliai győzelem ennek nehezen született meg. Az első napon Mal Anderson az új amerikai teniszcsillag, Barry Mac Kay ellen ötsetes ideigzetlen túlélemben győzött 6:3, 7:5, 3:6, 7:9, 6:3 arányban. Ashley Cooper ugyancsak öt játszmában Vic Seixas ellen 3:6, 7:5, 6:1, 1:6, 6:3 arányban. A második napon a páros szintén Ausztrália nyerte és ezzel már győzelemmel behatárolta. A Cooper-Merrill Rose páros 6:4, 6:4, 8:6 arányú győzelmet aratott Seixas-Mac Kay ellen. A harmadik játéknapp mindkét mérkőzés az USA győzött, de ez már csak színtett az eredményen. Seixas Anderson, Mac Kay Cooper verte meg mindkét mérkőzésen öt játszmában.

# Rádió

Az izraeli rádió magyar adása 20.15 órakor a 33.3, 43.9, 407 és 460 m-es hullámhosszon hallható. 6.30: Műh. tovu. 6.35: rövid hírek. 6.37: torna. 6.47: zenélő óra. 7: hírek. 7.15: hangtűz. 12: Odette énekszámai. 12.45: Izraeli dalok és táncok. — 13.15: fuvószenekari számok. 13.30: hírek. 17: rövid hírek. 17.05: zenekari számok. 17.15: gyermekszámok. 17.30: ifjúsági műsor. 19: hírek. 19.15: Borodin: Szimfónia No. 2. H-mell. 20: Fürtös Odette: Brácsaverseny. Yahlil Wagmann vezényletével, a szerző szülőjével; Jozsef Kaminaky: Ballada bárány és zenekari kísérettel; Szarvas-Weissberger Klári előadásában, a szerző vezényletével. 21: hírek. 21.30: „A függöny felgördül”. 22.30: „Feketekévé” — tarka műsor. Hejzszim koncerttel a herzlal Tadmor szállóból. 23: hírszerzőfogadás.

A hűdörög műsora  
18.35: Izraeli dalok kiválasztás-gyűjtemény. 19.10: Nézőkészt negyed óra. 19.30: könnyű zene. 20.15: zenélő társulatverseny. 20.50: közzene. 21.15: Massenet: „Phedra”. nyitány; Sibellus: Hegedűverseny, d-moll. David Osztrácz előadásában; Stravinsky: „Tavaszi di-cserete”.

2 Új Kelet 1957 XII 30

## AMERIKA LEGFONTOSABB FELADATA: A GAZDASÁGI SEGÉLYNYUJTÁS

New-York (Reuter). — Az amerikai gazdasági bizottság, amelyet a Ford-alap finanszíroz, körkérdeztetett 48 fontos nyugati szakértőhöz arravatkozól, hogy mi a legfontosabb gazdasági feladat, amely az Egyesült Államokra vár a legközelebbi husz évben. A válaszokból kiderült, hogy Amerikának lelsősorban az elmaradt világrészek élet-színvonalának javításáról kell gondoskodnia, ha meg akarja őrizni a világ rokonszenvét, mert az elmaradt országok népei mindinkább rádobbnak arra, hogy ők milyen rossz életkörülmények között élnek Amerikához viszonyítva.

Lester Pearson volt kanadai külügyminiszter azon a nézetben van, hogy Amerikának nem a segélyezést, hanem a kereskedelmet kell kifejlesztetnie.

Rendkívül érdekes Julian Huxley professzor véleménye, aki szerint Amerikának a gazdasági segélyezésre kell a hangsúlyt fektetnie és példaképpen Izraélt említi meg, amelynek sikerült az amerikai gazdasági segélyezés 9 éve alatt jelentősen emelnie élet-színvonalát.

## Egyesül a Lapidot és a Mechápszéj Neft

Két petroleumlakutató vállalat fúziójáról jött létre megegyezés a napokban. — Híllél Dan, a Szoliel Boné vezérigazgatója és Jechiel Duvdevani, a Mekorot igazgatójának tárgyalásán, amely Lévi Eskol pénzügyminiszternél folyt le megállapodtak abban, hogy a „Lapidot” és a „Mechápszéj Neft” vállalatok egyesülnek és közös vezérigazgatót neveznek ki a fuzionáló társaságok élére.

Mind a két vállalatban hisztadruti érdekeltég van, de a közöttük régóta húzó-dó viszály jóformán teljesen megbénította a Mászadá társaságot, a közös tetővállalatot.

Lévi Eskol pénzügyminiszter csak békéltető szerepet játszott a megbeszélésben. A vita most már csak az igazgatók összeállítása körül folyik, mert a Mekorot többséget követel az igazgatóságban, míg a Szoliel Boné paritást javasol. A két vállalat eddigi négy igazgatója helyébe új vezérigazgató kerül.

## RENGETEG HAMIS EGYIPTOMI FONT VAN FORGALOMBAN

Kairó, (AFP). Az egyiptomi sajtó hivatalos forrásokra hivatkozva nagy szenzációként közli azt a hírt, hogy a rendőrség a Közélet történetének legnagyobb méretű pénzhamisításának jutott a ny-mára. Altlóltag sok tízezer hamis egyiptomi font került forgalomba és még az egyiptomi állami tisztviselők egy része is hamis pénzt kapta a fizetésért.

Az újságok el-jelentéseikben Izraélt vádolták az-zal, hogy a hamis pénzt nyomtatta Egyiptomnak, de most a lapok azt a meglepő feltevést teszik hogy „az egyik arab állam volt miniszterelnöke” és annak társai voltak a pénzhamisítás értelmi szerzői. A hamisítók állítólag állandó forgalmat tartottak fenn Libanon, Líbia, Franciaország és Izrael között.

Az egyiptomi sajtó azt ígéri, hogy a közeli napokban részleteket közölhet az ügyről amelynek vizsgálatát Chafez Szadek állami főügyész vezeti.

## VEGET ÉRT A CHERUTI-PER TÁRGYALÁSA

Jeruzsálemben kezdik meg a vizsgálatot dr. Scheib és Romek ellen

Jicchák Aderet ügyvéd tegnap befejezte háromnapos védőbeszédét a telavivi törvényszéken a Cheruti-perben.

— A vád nem bizonyította be, — mondotta, — hogy Eckstein, Razon, Eljászvil és mások egyesületet képeztek és azt sem bizonyította be, hogy amennyiben így is volna, ez terrorista szervezetnek nyilvánítható. Hasonlóképpen nem bizonyította be a vád, hogy valamely kapcsolat áll fenn a nevezett csoport és Cheruti között.

A vád mesterséges módon terrorista szervezetet akar létrehozni, noha ilyen szervezet sohasem létezett. A vád ugyanilyen kapcsolatba akarja hozni a vádlottat ezzel a szervezettel, sőt azt is be akarja bizonyítani, hogy vezetőszeretpet töltött be a szervezetben. Kérem tehát, hogy mentseik fel védenem mindkét vádpont alól.

A védő tiltakozott Zarnicki tanuallomásának elfo-gadása ellen, mert mint mondotta, Zarnicki vallomása egy kétes típus ellentétekkel teli tanuallomása.

A hosszú hetekig húzó-dó per tárgyalása ezzel véget ért. A törvényszék még nem állapította meg az ítéletki-hirdetés határidejét.

Egyébként a jeruzsálemi járásbíróson rövidesen megkezdik az előzetes vizsgálatot egy másik terrorista szervezkedés perben. Az állami főügyész kérésére Jicchák Olsán felsőbbrendű elnök hozzájárult, hogy Tel Avivból a jeruzsálemi járásbíróra helyezték át az előzetes vizsgálatot a terrorista szervezkedéssel vádolt dr. Jiszraél Scheib és Reuven Grünberg (Romek) ügyében. A felsőbbrendű elnök tekintetbe vette hogy a két vádlott lakóhelye Jeruzsálemben és ugyanígy jelenik meg a Szulám című folyóirat, amelynek cikkeit képe-zik a vádirat főtárgyát.

# HIREK

## MA TIZ ÉVE...

• A haifai köolajfinomító arab munkásai megtámadták zsidó kollégáikat és 39 zsidó munkást bestiális kegyetlenséggel megöltek, ötvenet pedig súlyosan megsebesítettek. A támadás azután következett be, hogy ismeretlen tettesek egy autó-ból bombát dobtak a köolajfinomító bejárata előtt munkára váró arab csoport-ra. A bomba 6 arabot megölt és 49-et megsebesített. A köolajfinomítót ideiglenesen bezárták.

• Arab bandák támadást intéztek Megim kibuc ellen. A kibuc egy tagja elesett.

• A Hagana három csoportja az éjszaka folyamán megtört támadásokat intézett a Jeruzsálem-környéki arab bandák ellen. Roméma közepében a Hagana alakulata rajtaütött egy arab csoporton, amely támadást készített elő Bét Hákerem és Kirját Mose zsidó lakos-sága ellen. Az arab banda több tagja elesett.

• Az arabok puska- és automata-fegyvertűzel megtámadták a Jeruzsálemből a Scopus-hegyre tartó zsidó autóbusz. 16 utas megsebesült, közülük 4 súlyosan. A Scopus-hegyre vezető utas-forgalom megszakadt és az egyetem és a Hadassa kórház dolgozóit páncélautók szállították munkahelyükre.

• Jeruzsálem kereskedelmi központjában megöltek egy zsidót.

• Az arabok tüzet nyitottak a Talpilotba menő autóbuszra, amelynek két zsidó utasát súlyosan megsebesítettek.

• Kfar Szabá és Mágdiel között egy arab kézzúrásokkal súlyosan megsebesített egy zsidót.

## HOLNAP JÖN

**AHET**  
השבוע  
20 OLDALAS SZÁMA  
Ára: változatlanul 250 pruta.

— Rászakadt a háztető. Tudósítónk jelenti: Halálos szerencsétlenség történt péntek délelőtt a Haifától 20 kilométernyire délre fekvő Habonim mosávbán, ahol a romházak lebontása közben az egyik épület teteje leszakadt és maga alá temette a 30 éves M. Margalitot, a mosá-v egyik tagját. A szerencsétlen kórházba szállítás közben belehalt sérüléseibe.

RENKIVÜLI KEDVEZMÉNYEK! Lépjön be még ma a „DAAT” szépirodalmi és tudományos könyvtár olvasóinak táborába. Nagy választék magyar, német, angol és szlovák könyvekben. — Sikunok, mosávek és kibucok előfizetőinek reklámra. Tekintse meg dús reklámunkat. Vidékre postán is szállítunk. „SZIFRA DAAT”, T. A., Rothschild 86. Fiók. nyitvatartás az ország minden részében létesítünk. — Megbízottakat keresünk.

**Aivennék azonnal bevezeteli gazdaságot**  
„Mesek” jellegre a kiadóba

VILANYBOILEREK, vízvezeték-szerelés, garanciával. GYENES, T. A., Scheinkin 61. Tel. 67080. Praktikus ajándéktárgyak.

— Olóval lenyeste a sertésárúsítást ellenőrző nyakkendőjét. Egyéni módon fejezte ki tiltakozását az egyik Karmel utcai hentesüzlet alkalmazottja a disznóhúsárúsítási rendelet ellen. Amikor pénteken megjelent az üzletben két ellenőr, hogy kivizsgálja, nem árusítanak-e disznóhúst, a hentessegéd falragadta az asztalon lévő, élelmiszerszervélynek levágására szolgáló ollót és egy nyilazással levágta Mesia-ach Komizrof élelmiszerellenőr nyakkendőjét. A hentessegéd előállították a rendőrségre, majd miután megindították ellene az eljárású óvadék ellenében szabádlábra helyezték.

• Natanján Freund kölcsön-könyvtárban mindent megtalál. Könyveket vesz-elad. Herzl 40.

— Hány ollót fogadtak be a kibucok? Beér-Séván a hét végén vitéstet tartottak az ollék kibucokban való elhelyezésével kapcsolatban. A vitában résztvettek a kibucok mozgalmak képviselői, valamint a Szochnut kiltá-osztályának vezetője. Mint a különböző felszólalásokból kiderült, az elmúlt évben különböző kibucok 540 ollé-családot, összesen 3500 személyt fogadtak be. A kibucokban 2400 lakásegységet építettek az új ollék számára.

— Rejtvénymegfejtőink figyelme. — Keresztrejvényünk mai megfejtői között ezen a héten Gárdonyi Géza „Hosszúhaju veszedelem” című költözetes művét sorsozjuk ki. Tizenhárom egybefüggő novellát tartalmaz a könyv, tizenhárom allegény elbeszélést a szereléről és sok egyébről. Gárdonyi világa elsüllyedt ugyan, de a nagy írógondolatgazdag műve sok mindent hoz felszínre ebből a világból, ami érdemes az emlékeztetőnkre. A könyv néhány hónappal ezelőtt jelent meg Budapesten a Tán-csics-kiadónál.

• „HADASH” a legjobb kölcsönkönyvtár, Tel-Aviv, Hajarkon-u. ötvenkilenc.

**HOLNAP ESTE BÚCSÚ**  
1957-től  
DECEMBER 31-ÉN, KEDDEN ESTE 9 ÓRAI KEZDETTEL TEL-AVIV, HAJARKON 61., az OHEL JICCHAK teremben (a Dán mozi alatt)

**Faragó Sándor**  
zenekarával.

Hangulat — Tán — Reggelg.  
Ejreli kacagató műsor:

**Sugár István**  
MAGYAR VACSORA  
HAINALBAN BARBEVES,  
VACSORATÉGY 6.— FONT.  
Italok E T T E R M I áron.  
Asztalrendelés:  
MOCCA ESPRESSO, Tel-Aviv,  
Ben Jehuda 5.

**Gilbert nagykövet autóbalesete**  
Pierre Gilbert francia nagykövet autója szombaton késő este a Beér-Séva—Faludsa közötti országúton összeütközött egy katoni autóval. A követéség autója súlyosan megrongálódott, de magának Gilbert nagykövetnek és az öt kíséző követéségi tagoknak nem esett bajuk. Csak az autó sofför-je szenvedett könnyű sérüléseket. A nagykövetet és kísé-rot a rendelkezésükre bocsátott rendőrségi autó hoz-ta el Tel-Avivba.

Gilbert nagykövet batyját a múlt héten érte autóbaleset Franciaországban.

**Felhívás a közönséghez!**  
A Vidám Színpad igazgató-ságának tudomására jutott, hogy az „Elátkozott Színház” december 31-iki bemutatójára jegyzeteket 100—150%-os Telárral árul-ják a jegyeket, kihasználva a rendkívüli érdeklődést, mely az előadás iránt mutatkozik. Felhívjuk a közönség figyelmét, hogy az előadást meg fogjuk ismételni, és így minden-kinek módjában lesz a műsört a rendes áron megnézni. A jegyirodák már vesznek fel előjegy-zést a későbbi előadásra.

Az igazgatóság.

• „HADASH” dömping árusítás! Mindent eladunk! Mindent veszünk! Mindent megtalál! — „HADASH” kölcsönkönyvtár, Hajarkon 59.

100/12 MUSZ SAZADBOL — Nagyüzletből 1941 január elején vették Országról — tanultak keresni igazolásra, akik Varsó mellett sebésztanulmányokat végeztek. Mitzelman László, Sár Jászov.

**Brit Ovdim Mizlakim Bt. Jiszraél. — Idősebb Dolgozók Szövetsége. — Országos központ: Tel-Aviv, Allenby-u. 2. Levélcím: P. O. B. 9045. Telefon: 3 2 0 1.**

Munkát kaphának:  
Asztalos; fasztergályos; címszék; baba- és játékeszköz; cipész; újszabó; szőnyegszövő; kényes; gyárak; üzemek; képzés; vállalkozás; ügyintéző; hírnézők; közmunkáshoz gyakorlati munkák; otthoni elkészítésre; ekrázok fix állásba és társulást lehetőséggel.

Apólé(n) mosávbán lakással és fix fizetéssel jó elhelyezkedéshez juthat.

Sofför, öttonás teherautóhoz kis tőkével betársulhat. Állandó munkahely biztosítva.

Új ollé szakmai tanfolyamok: mészár; varrógépek; kőművel, vagy részletfizetésre vétele kaphatók.

Munkát keresnek:  
Vaszergályos; műkösztrűz; öleleves mezőgazda; gyógyszerész; fogtechnikus; rádió és elektro műszerész; textiláruzó szakmunkás; üvegező és képketerező műzómester; függönykészítő dekorátor; szakácsok; üzleti kiszolgálók; könyvelők és írodai tisztviselők nyelvismeretekkel; nappali és éjjeli órák; német—angol— orosz— lengyel fordítók és gépírók; népruha szalon és konfekció varrók; fehéremű javítók és ingkészítők; háztartásvezetők; gyermekgondozók és sétáltatók; betegápolók. — Elsőrendű kozmetikus munkahelyet keres, esetleg betársulna. — Irodahelyiség telefontal és szövetkezet műhelyek részére alkalmas és működő kisebb ipari üzemi átvelele keresetnek.

Munkaadók: Segítségül kérem: Keresetbe az idősebb dolgozókat

**מילון סיכון**

Szerencsésük volt — most talán önnek is szerencséje lesz, ha vásárol

**MILVE SIKUN OLIM**  
sorolásió kötvényt és résztvesz a következő húzáson 1958. január hó 1-én.

3 nyeremény  
10.000, 20.000, 30.000 font összegben és még 97 más nyeremény.

Vásároljon kötvényeket bankban, vagy postahivatalokban.



# HAIFAI JEGYZETEK

Miközben az El-Al „Suttogó óriás”-a, Izrael létszámát hirdetve, egymásután döntőgeti útvonalán a polgári repülés világrekordjait és miközben igazgatóság az erkölcsei siker mellett a merész anyagi befektetés nemcsak valutába vert igazolására számít — az új Britanniákat máris a légi konkurrencia sötét felhői fenyegetik.

René J. Nordman, a svájci repülésszakértő sajtófőnöke a haifai „Skal”-klubban tartott előadásában minap bejelentette, hogy a „Swissair” 1959-60-ban másfél milliárd dolláros befektetéssel a lökhajtásos DC-8-as repülőgépek légitársaságát alapítja. — újabb forradalmat jósolva az emberek folyó szüntelen gazdasági versenyében. Természetesen a többi nagy nemzetközi társaságok sem alszanak.

A „Swissair” 120-150 személyes, lökhajtásos DC-8-a, melynek vételára hét millió dollár (óránkénti üzemeltetése pedig 2500 dollár) évente annyi utast szállíthat át az Oceánon, mint a „Queen Mary”, a brit kereskedelmi flotta kékszalagos büszkesége, — mondotta Mr. Nordman.

A légi közlekedés forradalmiságával járó legsürgősebb problémák a repülőgépek kiszáradása és a modernizálása (amely munkához a nagy géppontokon csaknem mindenütt hozzáfértek már); az adminisztrációs, étel- és víz, stb. ellenőrzés és a tarifák leegyszerűsítése és a tarifák leegyszerűsítése, hogy lehetővé tegyék a gépek kapacitásának maximális kihasználását; és végül: megfelelő mennyiségű és minőségű szállókészletének a megsejtesztelésére turistaforgalom befogadására. Az utazási irodák legutóbbi nemzetközi kongresszusán elhatározták, hogy a jövőben nem fogadják el olyan államok hirdetését, amelyeknek szállodáipara nem üti meg a minimális nemzetközi követelmények színvonalát, — mondotta az előadó.

## AGRONOMIAI VÉDELMEK

Cabral szenátor, a brazil parlament küldöttség tagja a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott az Izraelben látottakról, amelyek, mint mondotta, minden váratlanul felülmúltak. A vendégekre különösen nagy hatást tett a szörvények bevezetésének és az ország nemzeti valószínűségének látványa, az országfejlesztés dinamikus tempója és a kibucok életmódja. A szenátor mindössze egy kifogást kockáztatott meg — a zsúfolt programot, amely annyira kimerítette őket, hogy a végén már fogalmuk sem volt, hol vannak és a vilámszerű látogatások sorozata értelmetlen kaleidoszkóppá zavarodott össze. Szívesen vettek volna egy szabad délutánt, vagy estét, hogy privát felfedező útra keljenek a városokban, amire azonban nem került sor.

A küldöttség például a múlt szombaton megfigyelte Daganját és a Kineret környékét, felrohanat a Gáliba, majd a késő délutáni órákban Nazáretben kötött ki. Haifára érve éppen csak annyi idejük volt, hogy átöltözzenek és megvácsorázzanak, majd este 9 után át kellett említeni a városba által rendezett és hosszú bevezetővel (és válasszal) épített ünnepélyes fogadtatásán. Másnap reggel vasárnapi mise a Stella Maris kórházban; utána látogatás (beszédok) a Technion Városban; végtenen szombat (beszédok) és „fantasiya” val súlyosított kirándulás Ussafije áruzfaháza; és, mintha ez nem lett volna elég, ugyanaznap este a Kormány és a Kneszet vendégek voltak Tel-Avivban, a Mann-audiumban tiszteletükre rendezett hangversenyen.

Hasonló hajszáról panaszkodnak a nemrég ittjárt francia újságírók is. A felelős rendezők figyelmébe: Uraim, hajszának lassabban.

## AZ 57-ES MAGYAR ALIJA SZÁMOKBAN

A Szochnut ideiglenes statisztikája szerint 1957 folyamán 78.000 olé érkezett az országba; közöttük mintegy 7.300 magyarországi származású. Ha hozzávesszük az év folyamán Erdélyből érkezett mintegy 150 olé, továbbá az elmúlt év utolsó két hónapjában a magyarországi forradalom menekültjeit; az elmúlt 14 hónap magyarországi alijájára meghaladja a 8000 főt. Ilyen rövid időszakba zsúfolva ilyen arányú magyar alijára még nem volt példa az államale-

kulús óta, vagy azelőtt vezetett annaleszekben.

A 8000 olé közül mintegy 2000 a szó szoros értelmében vett menekült, akiknek zöme 1956 novemberé és 1957 márciusa között érkezett. Márciustól kezdve a legális alijja dominál, amely április és május havában érte el csúcspontját (1448, illetve 1420 fő). Júliustól kezdve (752 olé) a magyar alijja tempója rohamosan eszik. Szeptemberben 191, októberben 27, novemberben 20 bevándorló érkezett, míg december végéig mintegy 30-at várnak. Ardekes módon az utolsó hónapok csökkentett alijájának zöme ismét az ausztriai menekült-táborokból adódik, ahol nyilván rányúntak a bizonytalan várakozásra.

Korra nézve az 50 év körüli és közvetlen utána, szerencsére, a 6-14 év közötti korosztály dominál. Ami a klíát illeti, a statisztika már szükségesebb és a magyar alijja adatai itt csak hozzávetőleges százalékarányban, az általános végösszegekből kivétel nélkül ki. Eszerint az oléknak mintegy két és fél százalékát részesítették kivétel nélkül — (akadémikusok, úlpán, kórház), 2 százalékát a Sáár Alijja, 1 százalékát az Alijjat Noár vette fel; rokonokhoz 70.000 ember közül 13.000-et, a parti övezetbe és a különböző fejlesztési területek mábáráiba és síkunjaihoz 45.000, kibucokba és moszávkba egyenként mintegy 3.500 olé küldtek, de a statisztika érthetetlen módon be arról, hogy hányan maradtak ott.

Székely István

# Emlékezés Raoul Wallenbergre

Abból az alkalomból, hogy a KKL a mártírhalált halt Wallenberg nevére emlékerdő ültetését határozta el.

1944 júliusában a Berlinből Budapest felé haladó vonaton egy zsúfolt fülkájában egy férfi utazott, kezében egy kis táskát szorongatva, amelyből egyetlen pillanatra sem vált meg. A táskában egy lista volt, amely budapesti zsidók és a magyarországi anti-nácik névsorát tartalmazta.

A férfi Raoul Wallenberg, az Egyesült Nemzetek menekültügyi Bizottságának küldötte volt, nem hivatalos diplomata. Küldetése előtt üzleti vállalkozó, most pedig, mint a svéd követség titkára azzal a feladattal megbízva, hogy Horthy admirális, Magyarország akkori kormányzója a zsidók deportálásának felfüggesztéséről tárgyaljon.

Megérkezése után drámai párbaj fejlődött ki Wallenberg, mint Gusztáv svéd király követe és Veessenmayer, Himmler megbízottja között. Wallenberg Budapesten megszervezte a Svéd követség ügyvezető „C” szakosztályát, amely védelmeleket biztosított ki. E védelmelek tulajdonosai a Svéd Követség védelme alatt állottak.

Noha a nemzetközi törvények történetében ilyen védelmelek soha nem léteztek, a magyar és náci hatóságok elfogadták érvényességüket. A németekkel elhitették, hogy a védelmelek tulajdonosai az első adandó alkalommal visszatérnek Svédországba, származási helyükre. Wallenberg kibérelt harminckét nagy bérházat, amelyek egy bizonyos területen kívüli védettséget élveztek. Több, más, semleges követség, mint például a svájci, a portugál, a pápai nunciatura és a Svéd Vöröskereszt, ugyanígy cselekedett és nemskára megalakult az úgynevezett „nemzetközi gettó”, ahol körülbelül 80 ezer ember talált menedéket, ezek közül 10 ezer svéd védnöksegély alatt. Wallenberg munkatársainak száma ebben az időben körülbelül hatszáz személyt tett ki.

Természetesen, a náci hatóságok nagyon jól tudták, hogy a „védelmelek”-nek igen csekély törvényes alapjuk van, de miután a német hadsereg sorokban már repedések keletkeztek és Wallenberg ígéretet tett arra vonatkozólag, hogy a Magyarországon ténykedő német tisztviselők saját és családtagjaik leendő biztonságukat szabadjegyért vásárolják meg, ha az akcióban segítségére vannak, nem akadékoskodtak. Deportálásra ösztönözött zsidók száza szabadultak fel az íly módon megvesztetett tisztviselők segítségével.

Egyikben, egy csoport deportálására szánt zsidó kiszabadítása alkalmával, Wallenberg, aki tudta, hogy a németek nem értenek magyarul, egy csoport előtt meghallva egy kísérelő által kihirdette: — Mindenki, akinek védelme van, ide, hozzám! A zsidók megértették a titkos jeladást és minden ember, akinek bármiféle hivatalos pecséttel ellátott irása volt, például himnlóltási bizonyítvány, adófelszámítás, stb., — megmenekült.

Amikor azonban Horthy lemondott és Szálasi került a helyébe, a dolgok rosszra fordultak. A deportálók vonatok emberrészletmányaikkal egymásután hagyták el az országot, és amikorra nem volt több vonat, megszervezték a szomorú emlékü „halálmarsokat”. Ekkor Wallenberg előbe utazott a menetszlopokhoz, cipőt, ruhát, élelmiszert és gyógyszert osztott szét az emberek között. A Szent Ist-

ván-parkban lévő gyűjtőtáborból áldozatok száza it csem pészte ki a deportálás elől. Ezen a helyen a háború után Budapest városa emlékoszlopot állított fel, amely Szent György lovagot ábrázolja a sárkánnyal való viaskodása közben. Ebben a városrészben utcát neveztek el Raoul Wallenbergre.

1944 december végén indította meg végső támadását az orosz hadsereg Budapest ellen. A svéd kormány nevében Wallenberg 1945 januárjában kapcsolatot létesített a szovjet hadsereg vezetőjével, Malinovsky marsallal. Debreceben utazott Malinovsky főhadiszállására, hogy a budapesti gettóban összpontosított zsidóság további sorsával kapcsolatos teendőket megbeszélje vele. Három nap után orosz testőrség kíséretében Wallenberg visszaérkezett Budapestre és közölte munkatársaival, hogy vissza kell térnie Debrecebe, de nem tudja, hogy mint vendég-e, vagy, mint fogoly?

1945 január 14-én az orosz ezredparancsnok közleményben hírül adta, hogy Raoul Wallenberg Budapesten megszervezte a Svéd követség ügyvezető „C” szakosztályát, amely védelmeleket biztosított ki. E védelmelek tulajdonosai a Svéd Követség védelme alatt állottak.

Január 17-én Dekanosov, a szovjet külügyminisztérium kiküldötte értesítette a moszkvai svéd nagykövetséget, hogy Raoul Wallenberg orosz fennhatóság alatt van és Kollontai asszony, a Szovjetunió akkori svédországi követnöje, Stockholmban megnyugtatta Wallenberg édesanyját, hogy fia jó egészségben él. Az ezt követő, későbbi svéd diplomáciai jegyzékekre azonban a Szovjetunió már nem reagált, végül pedig azt válszolta a sürgésekre, hogy Wallenberg sem a Szovjetunió hadifogolytáborában, sem a polgári internálótáborokban nem található.

A vasfüggöny lehullott és eltakarta a Wallenberg-ügyet. A budapesti Szent István-parkból eltávolították a Wallenberg-emlékművet, és a budapesti Wallenberg-utcnak új nevet adtak. A Nobel-békedíjra való jelölésének ajánlása pedig elhaladt a nemzetközi politika dzsungelében. A mélyesges orosz némaság elnyelte őt...

A múlt évben szovjet jegyzék érkezett a moszkvai svéd követséget megbízottjához, amely közölte, hogy Raoul Wallenberg szovjet börtönben 1947-ben, tíz évvel ezelőtt — meghalt.

Habár az értesítés nem nyert megerősítést, a bánat és felháborodás, amely a zsidóság körében erre a hírré támadt, — mint történelmünk folyamán oly gyakran előfordult már — egy konstruktív cél megvalósításának eszközüll szolgált.

A svéd zsidóság azonban úgy határozott, hogy Raoul Wallenberg nevével ösztökölje a zsidó haza föltételeit és erőt alapít emlékre. Ezt az indítványt a Szochnut és a Keren Kájemet elfogadta Z. Szász, a Szochnut elnöke, valamint dr. Ábrám Granott, a Keren Kájemet elnöke együttes nyilatkozatban megátvitratpták Svédországba, hogy Jeruzsálem körzetében Wallenberg emlékének megörökítése céljából erőt ültetnek.

# Rechovoti krónika

## Nyílt levél Rechovot polgármesteréhez

Polgármester úr!

Szíves elnézését kérem, hogy soraimmal a nyilvánosság előtt bátorodom Önhez fordulni. Egy fél éve elmúlt már, amikor a városvezetés beszélgettünk a rechovoti polgárok panaszairól.

A város polgárai — velem együtt — igen sok reményt fűztek az Ön személyéhez, hogy a fejlődésében annyira visszamaradt Rechovot városát kiemelje abból a mélyből, amibe a politikai pártok torzalkodásai miatt zuhant.

Ne gondolja, Polgármester úr, hogy csúnya önszándék adja kezembe a tollat. Személyemben egy olyan ember fordul Önhez, aki polgárait érdekeit és a város jelenlegi siralmas helyzetét nagyon is a szívében viseli. Egyébként a város polgárai kéresemnek teszek eleget, amikor a város sok égetően sürgős problémáinak megvalósítására hívom fel a figyelmét.

Az elmúlt hónapokban Meir Weiszgall, a Weizmann Intézet igazgatója, aki az országos jubileumi év rendezésének az élén áll, a Weizmann tudományos intézetben erre a célra felállított fródiójában, értekezletre hívta meg az ország városainak polgármestereit. A gyűlésen résztvevő polgármestereket felkérte, kövessenek el mindent, hogy városaik tisztán és föltámasztva várják a jubileumi ünnepségek megnyitását.

Ezen az értekezleten Ön kijelentette, hogy a tízéves évforduló napjait rend és tisztaság dolgában Rechovot mintaképe lesz az izraeli városoknak. A város polgáraival egyetemben nagy elismeréssel és örömmel regisztráltuk a Polgármester úr ígéretét, amit Weiszgall jelenlétében tett.

Most már csak egy pár hónap választ el bennünket a jubileumi év megkezdésétől. Sajnos, még eddig nem igen láttunk semmit megvalósulni a Polgármester úr ígéretéből.

Izrael tízéves fennállásának évfordulójára készülünk. Az ünnepség előkészítő bizottsága grandiózus tervet dolgozott ki erre a jubileumra.

Rechovot városát pedig, ahol a világhírű Weizmann Intézet van, bizonyára igen sok előkelő külföldi tudós és turista fogja majd meglátogatni. Eppen ezért mindenki elvárja, hogy a jubileumi év alkalmával Rechovot városa tiszta és rendezett legyen. Ami már nagyon is rá fér.

sem fejlődött. A város főútvonalán mellett elvonuló gyalogjáró siralmas rossz állapotban van. A síknyakok és különböző városrészekhez vezető utcákon pedig egyáltalán nincs gyalogjáró. A polgárok a forgalmas kviseken kell járniuk, ahol testi épségük minden pillanatban veszélyeztetve van. Még nyomát sem látjuk, hogy a város technikai vezetői a gyalogjárók megépítéséhez tervet dolgoztak volna ki. A város mellék- és főútvonalai este sötétek. A közvilágítás hiányos. A városba vezető idegen nem is hiszi el, hogy Rechovot lakosainak száma már megközelíti a 45 ezret. Az üres telkek tele vannak piszokkal és tárgyalomokkal. Rechovot városában nincsen kivéve egyetlen szemetes láda sem. A város polgárait valószínűleg elszárazították a tisztaságtól. A fűtőcső dobálják el az üres papírcsököket, naranccshéjakat, a megragott magvakat és üres dobozokat.

A régi öreg házak, lehullott vakolatokkal igen szomorú képet nyújtanak. A város műszaki osztálya el kell rendelje, hogy a jubileumi ünnepségek minden háztulajdonos útra meszelje hárszínű falait.

Polgármester úr! Amennyiben van módja, szenteljen egy kis figyelmet a város vallásos érzelme polgárainak is. Ön nem vagyok bigott. De az mégis csak csúnya dolog és Izrael egyetlen városában sincsen, hogy a főútvonalon fekvő nagytetplom tözsomszédságában a szombati istentiszteletet

alkalmával utcai árusok nyíltan kínálják eladásra különböző csemegéket és főtt kukoricájakat. Ez súlyosan sérti az istentiszteletre igyekvő polgárok vallásos érzelmeit.

Igen üdvös volna, ha az ünnepségeket előkészítő bizottság munkaprogramjából Rechovot város kultúrosztálya is magáévá tenné a tervbevetett tömegnevelést, hogy megtanítsák a közönséget a turistákkal való bánásmódra. A mi kis városunkban igen is nagy szükség volna az udvariasságra, mivel itt elég gyakran van alkalmunk találkozni udvariatlan emberekkel. A város mint olyan, felvilágosító gyűléseken kellene, hogy a tömeget megnevelje a turisták kal és egymással való udvarias bánásmódra.

Tudom, hogy igen sok tenivaló van még. Rengeget piszkot kell eltakarítani, hogy Rechovot városa méltó helyét elfoglalja az izraeli városok között.

Polgármester úr, kérjük, ne feledkezzen meg ígéretéről, hogy Rechovot városa — amely minden szempontból hivatva is van erre a szerepre, — a legszebb és legrendezettebb város legyen az országban, a tízéves évforduló napjait.

Ugy érzem, hogy a város polgárainak nevében szölk Önhez, amikor azt kérjük, hogy ne csak a politikai pártok, hanem a város elsőrendű érdekeit tartásik szem előtt. Akkor nem fog szemből vérezni a mi kis városunk.

Tisztelettel vagyok kész hívni: Krets Sándor

## Fiatal művészek kiállítása az Izraeli Feszték és Szórások Egyesületében

Nehéz megállapítani egy ilyen kiállításon, ki tehetőség, ki nem, kiből mi lesz, kiiben szunnyadozik a géniusz szikrája.

Talán gyengésges, de bevalóban, elfogóda forgolódom a képek és szobrok között: minden kimondott szó, a legcsekélyebb véleménynyilvánítás is sokkal érzékenyebben hat a fiatal, mint az érett művészekre és befolyásolhatja lelki alkataikat. Szimpátiát és egyben származást érzek irántuk: hogyan tájékozódhatnak majd az „izmus”-ok útvesztőjében, mennyi lelki tusán kell átmenniük, amíg megtalálják a maguk útját. Mert ez az út mindig komplikáltabb lesz, pontos kísérelő egyensúlyát veszített modern világunknak.

A szobrok között nem találólok egy kimagaslót sem, ami a középiskolai átlagnál valamivel is többet árulna el. Sokot egy egypár kifejezés, vagy eredetiség a témában. Több, vagy kevesebb technikai csiszoltság helyenként, ez az egész. A képekkel másként áll a

helyzet. Az ötven festmény és rajz között akad néhány figyelemreméltó.

A téma és a kifejezés eredetiségében vezet Dávid Sárir, három ragyogó színészével, köztük a különösen a „Pók” (15) kiforrott technikájával vonja magára a figyelmet. Korna „Szinfa-lak mögött” (40) című képe fejtett rajzkészséget és színerőket mutat. Avigdor Possek biztos kezű, gyakorlott grafikusnak mutatkozik (Ü16 alak 37); Kalmus Matti nagy formátumú két expresszionista festménye mély gyötrelmet fejez ki. Derűsek, kellemesen hatnak Haik Cola és Jehuda Amiram tájképei; Agmon Moze képe „Élőlélek társaság” (1), mintha Josef Bergner műve volna, szelelőbb kivitelben.

A képek általában a figuratív irányzatokat favorizálják, egyedül Izrael Etrog hűdel a tiszta absztrakt művészetnek; Archipenko dadaista művész féldombornéveire emlékeztető képeket állít ki — még igen távol, természetesen, a nagy ideál-

# Ami az ASSZONYOKAT érdekli

Közi: Guttman Kato

## DIVAT

A Mizráchi Asszonyok chanuka-estélyt rendeztek divatbemutatóval és tombolával.

Az örökké megható és szép gyertyagyújtás után, az Iwanir cég divatbemutatója következett. Ennek keretében alkalmunk volt az Aled-gyár tavaszi export-kollekcióját látni, amelynek egyes példányai valóságos kis remekművek a maguk nemében. De hiába lelkesedtünk értük, ezek a darabok egyenesen külföldre „mennek” és mi majd csak tavasszal gyönyörködhetünk bennük. Mit fogunk tehát tavasszal kötött áruban hordani?

Beige-kosztüm egyenes, svájfoltnak, csipőig érő kabát, férfi fazonnal, alatta színes, keresztbe csikozású érdekesen beállított ujjú pulloverrel. Narancsszínű kosztüm, rövidujjas, kivágott, beige-pulloverrel, az egyenes narancsszínű kabátkán beige kihajtóval. Kék-fehérpapíra zsákruha, elől-hátul szoros fehér bőrövel, kétoldalt lazán, egyenesen szabva, felcsukott, de kihajtható magas pagallérral és a szoknya egyik oldalán egymás alatt két zsebbel. Piros, rövidujjas angol, sima öves ruha, elől fentről leig vé-

kon látható világosszürke különleges tweed-kabát galderja és manzsettája ugyanabból a szövetből, — de sötétszürke árnyalatban volt.

A Dorina kötöttáru gyár ezúttal is a szép és praktikus szettjeit mutatta be. Feltűnt egy jószabású fehér együttes, amely sima, kivágott rövidujjas pulloverből és kidomborodó mintájú kabátkából állott. Egy gyönyörű világoskék angora-orlonszettnek nagy sikere volt és búbájosan hatott két egyforma fazon zöld-fehér, —

## A habgumiról

Azelőtt ha illesmit barátaink külföldről hoztak, irigylkedve szemléltük, tapogattuk, — mi ez tulajdonképpen?

Manapság már nálunk állítják elő, korlátlan mennyiségben, kéken, zöldben, sárgában, rózsaszínbén.

Rendkívül praktikusak a habgumi készítmények a fürdőszoba céljaira, mert szépek, gusztyosak, könnyen tisztíthatók és magukba szívják a vizet. A fürdőkád elé például ideális a habgumiból készült szőnyeg. Azelőtt a lécekből összeállított fából készültöket bizony sikálni kellett, a gumi-

illetve piros-fehér pepita mintájú pullover, melyet a két maneken, Chánna és Lilly egyszerre mutattak be. Eredeti ötlet, egy ujjatlan fehér kötött mellény, magas csokorra kötött nyakkendővel és elől apró, színes himézssel. Második számú rajzunkon pedig egy nagyon csinos lila, magasznyaku pullover látható, keskenyen szűk, ujjatlan, végiggom-bolt kabátkával.

Az izgalmas tombola végeztével, amelynek során egy ruhát is kisorsoltak, — a közönség a Hatikva elneklése után hagyta el a zsúfolt termet.

praktikusak, mert a gyerekek nem karcolják meg magukat velük és játszhatnak velük a fürdőkádban.

A kemény fahokkedlikra szerelhető kartonnal áthúzott habgumi párnák, — mindenféle nagyságban kaphatók a habgumi törlek (240—600 prutáig), mosdót, mosogató-márványt letörölni, — és végül a kelemes habgumi cipőbetétek (500 pruta), amelyek melegen tartják a lábat s járásközben úgy érezzük, mint ha felhőkön lebegnénk.

## KOZMETIKA

A legszebb make-up, a legfontosabb testápolás is több kárt, mint hasznot okozhat, hogyha a testápoló műszerek nincsenek eléggé tisztán tartva. Ezért az egyes darabokat időnként dezinficiálni kell, a betegségeket előidéző csírákat ártalmatlanná kell tenni.

Nézzük át a tolette-sze-reinket. Nyitott krémes tégelepek beporozódnak, — azonkívül vannak krémekek, amelyek a levegő hatása alatt elromlanak. A szempillakéfért gyakran kell ki-mosni, mert ha ezt elfelejtjük akkor a sörtek össze-ragadnak és elkenődik a szempillafesték. A puder nyitott dobozban összeáll és ilyenkor foltos lesz tőle az arcunk. A legfontosabb a puderpuftint tisztán tartani, mert különben nem higiénikus és az arcbőrön tisztál-talanságokat okozhat. Aki meg akarja takarítani az ez-zel járó fáradságot, — a leg-okosabb teszi, ha a pude-rszáshoz minden alkalommal tiszta kis vattacsomót hasz-nál.

Alapos tisztítást kívánunk a hajkefék is. Ha polituro-zott fagofájuk van, úgy ezt a mosás előtt kenjük be vé-konyan valélinnel, hogy fé-nyes maradjon. Utána a ke-féket meleg, de nem forró szappanos vízben ki kell mosni, majd jól kiöblíteni és úgy megszáritani, hogy a víz a sörtekről lecsapoghes-sen. A fésűk tisztántartása egy kis, csak erre használt kefével, — szintén meleg szappanos vízben, — igen fontos.

Ha a körömreszelő tompa lett a finom körömportól, akkor ragasszunk rá erősen egy leucoplast-csíkot és azt tépjük újra le, — kivessz a port a recékéből. A köröm-ollókat meg kell élesíteni, mert tompa ollóval nagyon felsérthetjük bőrünket.

A körömollókat és a pe-dikűrözéshez szolgáló szer-zszámokat nem elég időn-ként dezinficiálni hanem sterilizálni kell, vagyis húsz percig főzzük ki őket, és

hogy hogy a szerszámokon ne maradjon nyom, — ta-gyunk kevés szódát a kifő-ző vízbe. Erre a műveletre csak ritkán van szükség. Al-talában a dezinficiálás is megteszi: hetven százalékos alkoholba mártott vattával töröljük át a szerszámokat.

## Forgácsok

A nők azt a férfitípust szeretik, aki ha ajándékoz, — rögtön elfelejti, hogy mi-be került.

Ha egy férfit megcsalnak, — ő azt a nőnek nem tudja megbocsátani.

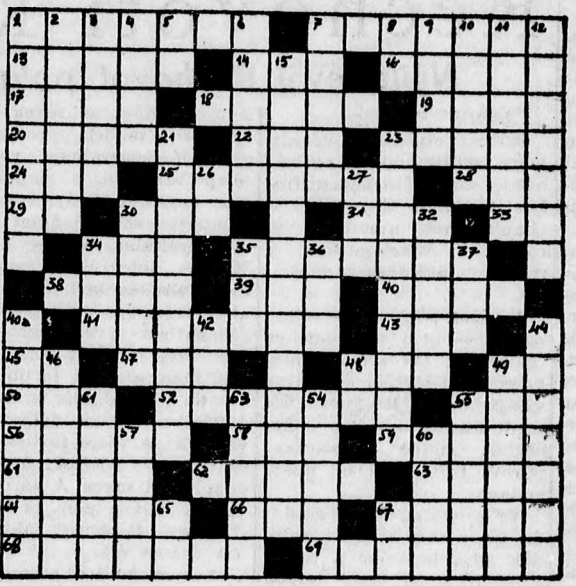
Ha egy nőt megcsalnak, — ő azt a másik nőnek nem tudja megbocsátani.

A nők szeszélye galád fegyver, — ha mi vagyunk az áldozatai; de mennyei ajándék, ha mi élvezzük a hasznát (mondják a férfiak).

**Ujdonság!** Elegáns menyasszonyi ruhát legelő-nyösebben „Boutique Buda-pest”-től kölcsönözhet, T. A., Allenby 28., tel. 62678.

**JISZRAELI FODRASZ**  
Amerikai dauer . . . 2.- IL  
Hajfestés (sötét) . . . 2.- IL  
T. A., Mohllever utca 49.  
Nachlat Benjámin-u. sarok.

## KERESZTREJTVE NY 308



**Vízszintes:** 1. Amerikai- zsidó ex-boxvilágbajnok, tel- jes nevén. 7. Cseh zenesze- rző (1824—1884). Főművei: „Hazám”. Az eladott meny- asszony (népies opera). 13. Hegyi tündér, a görög-római mitológiában. 14. Egymást követő betűk az A. B. C.-ben. 16. Vissza: Izráel sakkbaj- noka. 17. Zola-regény. 18. Névelős francia fátoly, fone- tikusan. 19. A rossz diák kapja. 20. Francia különös, furcsa (=d). 22. Betűhiá- nyos angol grófi cím. 23. Hé- ber ör (k=r). 24. I-vel az ele- jén, román János. 25. Törpe- lakta mesország, Swift: Gul- liver utazásai c. művében. 28. A. L. R. 29. Latin kö- tés. 30. . . kolat. 31. Menyasz- szony. 33. A. I. 34. Ékezet fel- nóta. 35. Bibliai város, mel- yet Isten büne miatt elpusz- tított. 38. Mózes öt könyve. 39. Héber sítémény, torta. 40. Nem főlé, nem alá. 41. Bajnoki verseny győztese. 43. Kevert hívelyes. 45. Éke- zettel, héber fa. 47. Japán pénzegység (i=y). 48. Por- tugal gyarmat. 49. M. L. 50. . . ha, balzsamos illatu gyan- ta. 52. Bizonyos jogszabályok alól mentes (személy). 55. Ausztráliai futómadar, utol- só betű elején. 56. Argentín ex-diktátor, 2—3 betű felce- rélvé. 58. . . ktív, nem cse- lekvő. 59. Spanyol szövetség, egyesülés (i=j). 61. Máglya- halált halt cseh vallásújító (1389—1415). 62. A fuvala népies neve. 63. Mare betűi keverve. 64. Volt, van és lesz. 66. . . cio. 67. Vissza: Éke- zettel, héber sors. 68. A pá- risi egyetem bölcsészeti ka- rának a neve, fonetikusan. 69. A föld legnagyobb siva- taga.

**Függőleges:** 1. Amerikai elnök, elve: „Amerika az amerikaiaké”, vég. ker. nev. kezd. 2. Ezen a hegyen ért földet Noé bárkája. 3. Ké- asszony (népies opera). 4. Kánaáni istenség. 5. A jószívű teszt. 6. Francia zeneszerző, „Shérezade, Bo- lero”, stb. 7. Az észak-ame- rikai primitív indiánok tes- zikal a legyőzött ellenséggel. 8. . . noográfia. 9. . . gató. 10. Kiseb elbeszélés, 5-ik betű duplálya. 12. Titkos, vagy homályos eredtű és tar- talmu könyv. 15. Orosz cár (1552—1605) I. Fjodor cár minisztere, urát megmér- gezte és maga lépett a trón- ra, teljes nevén. 21. Község, Kairótól 100 km, itt verte meg a 2. világháborúban Montgomery Rommelt. 23. A Lipari-szigetek 921 m ma- gas, állandóan működő vul- kánja (=l). 26. . . galmas. 27. F-el az elején, Faruk apja. 30. Magyar író, forma- művész, „Kassai polgárok”. 32. A legegyszerűbb mikro- szkópus nagyságu egysé- jti élő szervezet. 34. Izráeli karikaturista. 35. . . generis, sajátos, különleges. 36. O. A. N. 37. A magarangú török tisztek régi neve. 40a. Az ó- korban Alsó-Egyiptom fővá- rosa, a mai Alexandria he- lyén. 42. Magánhangzótlán héber arc. 44. Kazakasztán szovjetköztársaság fővárosa. 46. Perzsa király, a bibliai kóros. 48. . . tár. 49. Hulló csillag. 51. Két szó: 1. latin ügy, dolog, 2. állóvíz. 53. Hé- ber szótár. 54. Vissza: ördög. 55. Az Egyesült Nemzetek megszünt segélyező szerve- zete. 57. Héber kisegítő. 60. Vissza: égéstermék. 65. Nota bene. 67. . . turalista.

**305. SZ. KERESZTREJTVE NY MEGFETÉSE**  
Vízszintes: 1. W. GOETHE, 7. SUMATRA, 13. AORTA, 16. BENES, 35. ABSALOM, 52. EROTIKA, 68. NU- MITOR, 69. ABA CHUSI.  
Függőleges: 1. WAGNER R.12. ASMODAI, 15. IOSIP BROZ TITO, 21. SCHILLER, 40a. BORODIN, 44. PUC- CINI.

**UJ KELET** REJTVENYPALYAZAT SZELVE NY 308  
Név: \_\_\_\_\_  
Cím: \_\_\_\_\_



gígfutó fehér-piros-sötétkék csikkal. Szürke, elől végig- gambalt pied-de poule (tyuk láb) mintájú zsákruha, (öy- vel is hordható.) fehér kö- tött bubigallér és manzset- tával. Grézs (szürkés-drapp) sima ruha, a kabátkán ke- resztbe mintáskötésű sárga- barna-zöld-narancsinű strá- fok, amelyek úgy néztek ki, mintha himezve lettek vol- na és végül a rajzunkon lát- ható szürke-pepita kamplé, fehér, patent kötésű gallér- ral és a fehér zsebekben át- húzott övvel, — hozzá ugyan olyan hosszú kabát, amelyen a mélyen elhelyezett drágó- n rón a pepita minta sré- gen volt és egybe volt a zse- bekkel szabva.

Az Iwanir cég az idén elő- sőr, — néhány igen szép kabátot mutatott be. Na- gyon tetszett egy szürke- bordó nagykoctás angol ka- bát, kétoldalt dragonerral, — egy sötétzöld paletot, hosszú sállal, — és egy fe- kete bukleszövésű, hordó- szabású, igen eredetien fel- csukható galléros, elegáns kabát. Az elsőszámú rajzun-

szőnyegek pedig hidegek és csúszósak voltak. Áruk a nagyságtól függően 2.75—5 font között mozog.

Ki nem mérgeledött már azon, ha a fürdő után a pa- pucsba belüli vizes lett. Most itt vannak erre a célra a szí- nes, izlése, virággal díszített habgumi papucsok, nem is- túl drágák, öt font az áruk használat után egy-kettő megszáradnak. Mosakodá- hoz jól jön a lufával bélelt habgumi hátledörzsölő (1.900 font) a szappan részére öt- letes cippzárás kis boríték, amelybe a szapant belehe- lyezzük, ezt mosdókeztűnek használva és így nem kell azt folyton beszappanoznunk (950 pruta). Plasztik fogóra felszerelt ablakpuccoló, — habgumival bevont ruhafoga- sok, 420 pruta (ideális, mert nem csúszik le róla a ruha), — poröz, lyukacsos szíva- csok 1.400 fontig, — kis nyi- lással elátott higiénikus vat- tatartó (1.900 font), strand- ra tolette-táska (3.500 font) ugyancsak habgumiból.

Parterlik (egy font), já- tékcsabák és állatok (1 font),

Ezúton hozom az i. t. hölgyközönség tudomására, hogy bécsi és párisi tanulmányutamról visszatérve, megnyitottam modernül felszerelt

**KOZMETIKAI SZALONOMAT ARCAPOLÁS \* KIKÉSZÍTÉS SZÖRTELENÍTÉS**

**Cosmetique CLARA**

REVÉSZ KLARI  
TEL-AVIV, CREMIEUX-U. 9. Idsz. (Habla mellett)

4 Uj Kelet 1957 XII 30

**ASSZONYOM!**  
Ha egyszer használta  
Lesz egy hü barátja  
A diszkrét időben véd a

**DIANA**  
TAMPON

Kapható minden gyógy- szertárban és illatszer- tárban

## Képeslap

Csikágóban továbbképző tanfolyamot létesítettek az iskolából kikerült leendő tisztviselőknök, főleg titkárnök számára azzal a cél- kitűzéssel, hogy a résztve- vők olyan dolgokat is meg- tanuljanak, amelyek nem szerepelnek a kereskedelmi iskolák tanterveiben. Így — a tanfolyam prospektusa szerint — ki akarják ok- tatni a résztvevőket arra is, hogyan kell védekezni a különféle hivatali pletykák ellen és hogyan kell a hi- vatali „fúrásokot” elháríta- ni. (Time, Csikágó)

Thomas Bert, West Brom- wich-i autószerelő levele: „Helytelennek és ember- telennek tartom azt az el- járást, hogy az úrrakéták- ba kísérleti célokból állato- kat helyezzenek el. Sokkal helyesebb lenne, ha erre a célra embereket használná- nak fel. Jó magam szíve- sen felajánlom erre a célra az — anyósomat.” (Daily Mirror, London)

A 76 éves Albert Cook be- szédét tartot a newcastlei (Anglia) evangélikus közég gyűlésén. Elmondta, hogy „szép az élet, jó az élet, mert sohase volt beteg, so- hase volt az orvosnál és ed- dig élvezte az élet minden percét, ezt fogja csinálni a jövőben is”.

De Albert Cook már nem sokáig élvezhete az életet, mert alighogy befejezte a beszédét holtan rogyott ösz- sze. (Time, Csikágó)

A philadelphiai Willie Cas- tel, aki csak nemrég töltö- te ki büntetését, az egyik áruházban húsz dollár érték- kű árut lopott. A bíró kér- désre, hogy miért lépett is- mét a bűn útjára, Willie Castel elmondta, hogy tagja volt a börtön színjátszó cso- portjának, hosszú ideig pró- bálta a többiekkel együtt az énel- és táncszámokat, így hát mindent elkövetett, hogy visszakérüljön a börtönbe. — Kértem a börtönigazga- tót, hogy legalább az előadás megtartásáig tartson ott en- gem, de erre nem volt haj- landó. Két hét múlva lesz a bemutató és nem akarom a volt kollégáimat cserben hagyni. (Newsweek, New York)

**Kérdés:** Mik azok a népi- demokrata vívmányok?  
**Felelet:** Egy öreg orosz, aki már a cárizmus idején kivándorolt Amerikába, a napokban találkozott New- Yorkban egy új emigráns- sal, aki Kínán és Japánon keresztül menekült az élen- járó birodalomból.  
— Mondd csak, testvé- rém, — kérdezte az öreg, — még mindig olyan szegények Oroszországban a parasz- tok?  
— Igen.  
— Övék a föld?  
— Nem.  
— Még mindig lopnak a funkcionáriusok?  
— Igen.  
— Most is olyan a titkos- rendőrség, mint a cár atyus- ka idejében volt?  
— Sokkal komiszabb.  
— Van elég vodka?  
— Van.  
— Hány százalékos?  
— Negyvenöt.  
— Az én időmben csak negyven százalékos volt. Ez- ért az öt százalékos forra- dalmat és vérfürdőt csinál- ni?!... (Borsszem Jankó)

**Ne aggasza az eső...**  
Eszköpényét egész rövid idő alatt napokon belül tisztítja és speciá- lisan impregnálja az „OMEGA” Elszóztályu — előlgyázatos és amellet nem drágább! „OMEGA”  
Fiókok az egész országban.

# ZENEÉLET

## Brailowszky Chopint játszik

— A filharmónikus zenekar 5-ik rendkívüli hangversenye —

Amióta a hangversenyezés és az előadóművészet a polgári élet szoros tartozékává vált és a zene „nagyüzem-mé” lett, a zongora mesterei is mind nagyobb számmal lépnek a nyilvánosság elé. S tegyük hozzá, velük együtt fejlődik az előadóművészet is. Oly kimagasló egyéniségek, mint Liszt, Anton Rubinstein, vagy Busoni talán manapság is nagyritkán tűnnek fel, de amilyen rohamos mértékben hódít teret a zene, oly arányban növekszik művelőinek száma is. Természetes, hogy ez a fokozódó verseny növekvő teljesítményekre kényszeríti a művészeket is, annál is inkább, mivel a közönség igényei és műveltsége lépést tart az előadóművészet fejlődésével. Ha a zongora nagy előadót figyeljük, úgy fel-tűnő, hogy két típus válik ki közülük: a Beethoven- és a Liszt-Chopin-játékos. A többiek, Bach, Mozart, Schumann, Brahms, vagy a modernnek, mint Bartók, Prokofjev és társaiknak művelői némiképp háttérbe szorulnak e két főtípus mellett. Nem véletlen ez, hiszen egyrészt Beethoven, másrészt Chopin és Liszt volt a zongoradalomnak legjellegzetesebb, legdöntőbb úttörője és művelője. Ha tehát valaki vállalkozik rá, hogy a Chopin-interpretátorok esztétikai történetét megírja, ami épp oly érdekfeszítő, mint tanulságos munka volna, hű tükrét nyújtana a megfelelő korszakok zenei izlésének és felfogásának is.

Kisérjük meg rövid áttekintést nyújtani századunk legismertebb Chopin-előadójáról, amely már rövidségénél fogva sem tarthat a teljességre igényt. Sajnos, sem Godowszkyt, sem Paderewszkyt nem hallottam még hangszerelemmel, és Wladimir Horowitzot is túlképeset, semhogy fel tudjam őket használni ehhez a kis elmefuttatóhoz. Mindenekelőtt egy figyelemreméltó tényre kell gondolnunk: Chopin aránylag kisszerű nyilvános hangversenyek műsorát szerette vagy egy neki feladott, vagy a helyszínen rögtönzött téma fölötti improvizációval befejezni. Koncertje csúcspontjának, csattanójának és magával ragadó befejezésének szánta a szabad fantáziát a közönség előtt. Ezzel egyben hitvallást tett művészi lényéről is. De ami Chopinnél még szembeötlőbb, mint a szintén páratlan virtuozitással rögtönzött Liszt-nél, — hogy emellett a látványos kötetlenség és feloldott szabadság mellett műve formailag és harmóniailag rendkívül zárt és logikus egységet képeznek. Az eszményi Chopin-előadónak tehát úgy kell játszania, mintha improvizálna, de emellett a dallamformálás, a kidolgozás szigorú formai felépítésére kell súlyt fektetnie. Ez a két ellentmondó tényező: a csapongó költői fantázia és a formák tömören zárt egysége jellemzi tehát a nagy Chopin-előadókat. Négy, leginkább ismert típusot ragadok ki a Chopin-interpretátorok jellemzésére: Friedmann Ignácot, Emil Sauer, Alfred Cortot és Alexander Brailowskyt. Nem véletlen, hogy mindegyikük más ország szülötte: Friedmann lengyel-zsidó, Sauer német, Cortot francia és Brailowszky orosz származású. Ez nem csak lányegében eltérő iskolát, de alapvető felfogásbeli különbséget is jelent. Friedmann Ignác képviselte azt a szárazadeleji letűnő romantikát, mely közelebb állott az érzelmességhez, mint a valódi romantikához, szeszélyes és

önkényes hatásokban élve ki magát. — Emil Sauer a legtisztább lírát honosította meg Chopin zongora-költészetének utólrhetetlenül üde és fantázia-gazdag utánérzésével. — Cortot már a realiztikusabb új kor hirdetője: művésze férfiasabb, tömörebb, puritánabb, és közelebb áll Beethovenhez, mint a pompázó liszti virtuozitáshoz, melybe oly számos nagy művész szerette Chopint beállítani.

Alexander Brailowszky, aki a Filharmónikus Zenekar 5-ik rendkívüli bérleti estjén Chopin e-moll zongoraversenyét játszotta, a nagy orosz iskola követője, amelynek élén egykor Anton Rubinstein, majd fivére Nikolaj állott, s amely a későbbi években oly ragyogó virtuozokat adott a világnak, mint Szergej Rachmaninov — (kinek Chopin gyászindulós szonátája minden hallgatója számára megrendítő élmény marad). — Joseph Lhevinne, Wladimir Horowitz, Artur Rubinstein, és ifjabb társaik. — Brailowszky előadását férfiasan határozott, nagyszabásúan körvonalazott, hatalmas ívben felépített dallamvezetés, — rendkívül plasztikus dinamika árnyalások, tömör, ércek billentés, — és mindezek mellett soha nem csökkent koncentráció jellemzi a kidolgozásban. Mindezekhez gazdag lírai finomságok is járulnak, amelyek az e-moll verseny Románnyá csodálatos költői élménnyé tették. Ahogyan Brailowszky egy frázist kidolgoz, egy dallamot formál, egy tételet felépít, oly művészi alkotás, amely az első ütemtől az utolsóig lázas feszültségben tartja a hallgatót. Futamál oly könnyedék, mint amilyen határozottak, pianó szívbemarkoló, de sohasem válnak érzélgőssé, — mondhatni lüktetnek, lélegzenek, áthatóan, beszédesen világosak.

A Héchal Hátárbut közönsége mámoros ünneplésben részesítette. — Utólag hozzá kell fűznöm, hogy Cortotnak Chopinről írott könyve egy hangszerelem-bibliográfiát tartalmaz, amelyből kitűnik, hogy 1952-ig Rubinstein Artur után, Cortot, Friedmann Ignác, Horowitz, Gleesking, Solomon, — Kentner Lajos és Földes Andor mellett Brailowszky vezet e listán. Joggal.

A hangversenyt Alfred Wallenstein vezényelte, a műsoron Berlioz „Roméo és Julia”-nyitányával, Aaron Copland szellemes, de kissé kispolgárian értelmezett „El Salon Mexico”-jával, és befejezésül Edward Elgar angol zeneszerzőnek népszerű „Enigma”-változatával. Elgarnak most ünnepezték születése 100-ik évfordulóját, s ezzel a művelő vált 1899-ben híressé. „Enigma” — rejtély, — ami arra vonatkozik, hogy a variációk fő témája el van rejtve, és csak sejténi lehet, hogy hol. Tízennegy kedves, bájos és ötletes jellemképet rajzolt benne barátairól és ismerőseiről, — melyek még ötletesebben hangzottak volna egy ötletgazdagabb karmester kezében. De a zenekar nagy kedvvel és igen jól játszotta ezt a kis programmenüt, melyet zenekari esztétánk a műsor-füzetben ugyanolyan joggal hasonlított össze Brahms u. n. „Haydn”-változatával, mint-ha az Elffel-torony és egy vasúti sín között húzott volna a párhuzamot, mivelhogy mindkettő vasból és acélből készült...

### KAMARAZENE

A tel-avivi múzeum múlt szombati hangversenyén, fő-dett megünnepelték.

képp jeruzsálemi művészek működtek közre. Érdekes, hogy mily ritkán látogatnak el hozzánk más városbéli muzsikuskok, úgy látszik, a lokálpatriotizmus kinövészeként minden város csupán saját fiát pártfogolja. Uri Töplitz (fuvola), Marc Rozelaar (viola da gamba), J. Menze (cselló) és Arje Sachs (csemláló) 18. századbeli mesterek: Johann Philipp Krieger, Pergolesi, J. S. Bach, Adolph Hasse, Couperin és Rameau műveiből adtak elő rendkívül muzikálisan. Érdekes volt a két régi hangszer: a hathúros, csellóval rokon viola da gambát és az ezúttal egymánál, a régi klavikordhoz közelebb álló csemlalót modern hangversenyteremben hallani.

### KOL JISZRAEL-ZENEKAR

A keddi Bach-esten az YMCA termében két magyar-ajkú művész szerepelt: Alexander Tal, a Filharmónikusok tagja, aki szinte meglepett Bach A-moll hegedűversenyének rendkívül muzikálisan és lendületes előadással, míg Antonia Lavanne Bach 51-ik, „Jauchzet Gott in allen Landen” című kantatájában tünt ki tiszta és stílusos ének-szólóval. A szép koncertet Georg Singer vezényelte.

Pataki László

## Nagy emberek mosolya

Baron, a kiváló francia színész, Mollier társulatának a tagja egy arisztokrata hölgyt kegyelt élvezte. A hölgy lakásán „Des kettesben” szívesen látta a művészt, társaságban azonban ban sohasem mutatkozott vele. Ez bosszantotta Baront és elhatározta, hogy bosszút áll.

Mikor egy alkalommal előkelő társaság vendégeskedett az arisztokrata hölgnél, Baron hivatalan megjelent. A hölgy, ridegen, mintha nem is ismerné, rátámadt a művészre.

— Mit akar itt, uram? En-  
Gut nem látam meg.

— Csak azért jöttem, hogy a hálószobámat elvigyem...  
Tegnap éjjel itt maradt —  
mondta a színész, majd meghajolt és otthagya a társaságot.

★

Guthi Soma társaságában az Otthon-körben eldicsekedett Szomaházy István azzal, hogy az összes villamos vonalakra érvényes szabadjegyet kapott. Meg is mutatta féltve őrzött kincseit. Guthi feljegyezte a szabadjegyet számát és elhatározta, hogy megtrófalja Szomaházyt.

Félóra mulva Guthi felhívta a Beszkárt-t és Szomaházyt nevében bejelentette, hogy elvezette a szabadjegyet. Bemondta a szabadjegyet számát is. A társaság azonnal telefonon értesítette az összes végállomásokot azzal, hogy aki ezt a szabadjegyet felmutatja, azt adják át a rendőrségnek.

Szomaházy másfél óra mulva haza utazott. Az első kálauz lecapolt rá, a szabadjegyet eldobta, őt pedig rendőrségnek adta át. Szomaházynak nem volt igazoló okmánya, ami a helyzetet még komplikálta.

— En Szomaházy István vagyok — méltatlankodott a rendőrségen — és ha nem hisznek nekem, hívják fel telefonon Guthi Somát az Otthon-körben, ő biztosan igazolni fog.

A rendőrséget eleget tett a kérésnek, Guthi azonban fagyosan ezt válaszolta:

— Ugy látszik észlelhámos-ról van szó, mert Szomaházy István itt kártyázik velem.

Szomaházy az éjszakát a rendőrségi fogdában töltötte és Guthi csak reggel jelent meg, hogy barátját „kiragadják” a rendőrség karmal-közül és egy üveg konyakkal kárpótolja az elszívve-



## A kairói Bandung — avagy Nasser, a másodhegedűs

Egyiptom Gamal Abdel Nasserja, aki az afro-ázsiai világ vezérletéről álmodik, India Nehruja mellett az 1955-ös bandungi konferencián, amelyen 29 nemzet vett részt, kénytelen volt beérni a másodhegedűs szerepével. De már akkor kieszte egy „második bandungi konferencia” tervét, amelyet az ő vezetése alatt Kairóban akart megtartani.

A terv végrehajtásához Nasser gondos körültekintéssel látott hozzá. Ugynekel, akiket a szovjet pénz és technológia gyakran támogatott, messzire eljutottak, segítségére voltak az arab lázadóknak, puccsot kíséreltek meg Jordániában. Mélyen behatolva Fekete Afrikába, nacionalista jelszavakkal izgatták fel a kintinens nagy muzulmán közösségeit.

De, amikor a múlt héten minegy 300 delegátus gyűlt össze az „afro-ázsiai szolidaritás konferenciájára”, — úgy látszott, hogy Nasser ismét a másodhegedűt játsza. A prim-hegedű ezúttal a kommunizmus kezében volt. Tipikus volt az a mód, ahogy a vörösök Nasser kedvenc tervét, az ébredő ázsiai és afrikai nacionalizmus, saját céljakra felhasználják.

Amint a 22 nemzetből álló előkészítő bizottság októberben hozzálátott a konferencia programjának kidolgozásához Szovjetországnak,

Vörös Kína és a többi kommunista rezsimteljes létszámmal vonultak fel, míg a Nyugat szövetségei távolmaradtak. Nasser úgynökel gondoskodtak róla, hogy az olyan Nyugat-szimpatizáns államokat, mint Jordániát, Irákot és Tuniszt, továbbá a francia uralom alatt álló Alsztir és Kamerunt pro-Nasser földalatti vezetők képviseljék, kiknek legtöbbjét odahaza körözi a rendőrség.

Miközben az elnöki székben Sadat ezredes, Nasser volt propagandaminisztere ült, a delegátusok szolidaritásukat fejezték ki az alsztiri lázadókkal és a rózsaszínű szíriai rezsimmel. — Ugyancsak kidolgozták a propagandától súlyos napirendet. Személyvények a megvitásra kerülő tárgysorozatból: a nukleáris fegyverek használatának betiltása, fokozott ellenállás az imperialistákkal szemben, a szovjet gazdasági segélyek letárgyalása.

A Pravda természetesen

## Miről álmodnak a lengyelek?

A Zycie Warszawy lengyel kommunista lap a napokban kemény szavakkal illette a lengyel főváros közönségét.

„Ugy viselkednek, mint vadak a dzsungelben” — írja a lap a tömegről, amely közzelharcot vívott a KLM hol-

lány üdvözölte a konferenciát, mint Bandung méltó utódát (amely konferenciára annakidején Oroszországot meg sem hívták) és felszólították a delegátusokat: fogadják el a november 16-án kelt moszkvai „béke-manifesztumot”. Amerika, mint Bandungban, Kairóban is csak olyan baráti államok segítségére szorítkozhatott, mint Törökország és Japán, hogy semlegesítsék a szovjet propagandahadjáratot.

A konferencia legfontosabb tényezője abban állott, hogy először hozta egybe a legváltozatosabb afrikai földalatti vezetéseket nemcsak Alsztirból és a Kamerunból, hanem a távoli francia gyarmatokról: Madagaszkárból és Togolandból is, továbbá a zanzibari és somalilandi brit területekről.

Es miközben a Nyugat csak távolról figyelte a fejleményeket, Nasser vesztes csatát vívott az ébredő afrikai nacionalizmus irányítására törő Szovjetországgal. (Newsweek)

land repülő-társaság ujonnan nyitott irodájának kirkatai előtt, hogy egy röpke pillantást vehessen a nyugati „álmvilágba”.

A varsói kormányt (különösen Moszkva felé) kínosan érinti ez a leplezetlen és „nevetséges” idegen-csodálat. A tízenegy hónap alatt, amióta Vladislav Gomułka függetlenebb politikát folytat és megcsillagította a nép előtt a szabadabb élet lehetőségét, az amerikai háztartási cikkek, divat, autók, kiállítás és egy kompletten berendezett amerikai ház modellje fantasztikus sikert aratott a poznáni nemzetközi vásáron. José Limón és táncgyűjtésének előadására, a clevelandi zenekar és az amerikai jazz-banek hangversenyeire (melyeket Eisenhower elnök 2.3 millió dolláros különleges alapjából finanszíroztak) a jegyek hónapokkal előre kelttek el.

A következő hónapok műsorán a philadelphiai zenekar és az amerikai balettszínház fellépése szerepel. A lengyel kommunizmus most arról panaszkodik, hogy az ország „elvezette a kapcsolatot” a szovjet-kultúrával. Nem egészen alaptalanul: a lengyel könyvkiadók polcai sűrűn vannak amerikai könyvekkel, Ernest Hemingway összes műveitől Raymond Chandler háborzongató detektívregényéig. Az elmúlt évben a szovjet-irodalmat Ilja Ehrenburg egyetlen könyve képviselte.

Nem kevesebb, mint 17 amerikai nagysikerű szindarabot játszanak a lengyel színházakon, „Anna Frank Naplója”-tól egészen a „Csókolj meg Kati” zenés bohózatig. Jelentések szerint közel 400 más nyugati darab fordításán dolgoznak. Több, mint egy éve egyetlen szovjet-darabot sem hoztak színre.

A Zycie Warszawy támadása az „idegenmajmolók” ellen valószínűleg az első fázisa az új kommunista kampánynak, amely vissza akarja állítani „a nemzeti méltóságot” és ismét lelet felé akarja fordítani a lengyelek szemét... Ennek a kampánynak ez idő szerint azonban vajmi kevés sikere van. (Newsweek)

## A telavivi mozik heti műsorából

THE BUSTER KEATON STORY — Chén-mozi

A 20-as évek neves komikusának életét dramatizáló film. A mindig komolyarcú komikust Donald O'Connor alakítja csodálatos hűséggel.

JULIE — Eszter-mozi

Julie Renton rájön, hogy koncertzongorista férje közönsége gyilkos. Julie hamarosan önmagára talál és temérdek izgalmas esemény után, rendbehozza életét. Főszereplő: Doris Day.

PAJAME GAME (A pizzama játék)

Armon Dávid-mozi

Boadway zenés-vígjáték filmváltozata. Az eredeti szereposztás Doris Day-je kibővíve — szerelmmel, humorral, táncsal és fülbemászó muzikával, nyihiti egy pizzamagvár munkásságának 7 és fél perces bérharcát.

IT'S GREAT TO BE YOUNG

(Nagyszerű dolog fiatalnak lenni) — Migdolor-mozi  
Akinek kételyei volnának a sztóri címének igazságában, nézze meg ezt a vidám angol vígjátékot.

MIO TIO JACINTE — Peer-mozi

Tel-Aviv legújabb mozijának kapunyitó filmje. Vittorio de Sica „Biciklitolvajok” című filmjéhez hasonló történet egy kisfiúról és lezüllött bácsijáról. Vajda László művészi rendezése és Pablito Calvo, a kiváló gyerekszínész játéka a film főbőrősege.

LES SORCIERES DE SALEM (A salemi boszorkányok)

Maxim-mozi

Arthur Miller „The crucible” című drámájának francia filmváltozata. Izgalmas, szépen fényképezett, kitűnően játszott film. Főszereplők: Simone Signoret, Yves Montand és Mylène Demongeot.

A KING IN NEW-YORK (Egy király New-Yorkban)

Cáfon-mozi

Charlie Chaplin legújabb filmje. A zseninek sem sikerül minden. Nem minha nem volnának a filmben csapni brillirozások, vagy akár egy percre is unatkozna a néző. Chaplin vitriolos szatírája Amerika társadalmi életéről könnyen sebezhető, karikírozására kiváló alkalmas célpontokat ostromol, kevés eredetiséggel, sok túlzással.

L'IMPERO DEL SOLE (A Nap országa)

Mograbi-mozi

Tanulságos, roppant érdekes dokumentációs film az Andesz-hegység és az Amazon mentén élő primitív törzsek életéről. A szépen fényképezett film arról is beszámol, hogy miként tör utat a civilizáció a perui őserdőkben.

STACHMO THE GREAT — Tchelet-mozi

„Minden, ami ütemes mozgásba hozza a lábakat, — az jó jazz”, — mondja Louis-Satchmo-Armstrong, a modern jazz egyik kiválója. A film Satchmo világhírű útjának koncertjeiről számol be, a londoni Empress Hall-tól az afrikai Arany Partig, ahol 100 ezer néger előtt játszott kiváló zenekarával.

THE TOMMY STEELE STORY — Yáron-mozi

Az angol rock'n roll-os fiatalos gitáros báványról készült életrajzos film, kitűnő zenezámmal.

(17)

— Mike gyanus nekem. Ő tudja, hol tartózkodik Kowalsky — mondta Grossman komoly hangon és felemelt ujjával Rose arca előtt hadonászott. — Ő rejteget el. Nem tudom, hogy mit tervel ez a Mike, alkalmasint azt remélem, hogy pénzt húzhat ki belőlem. De addig nem nyugszom, amíg a dolog nyitjára nem jutok.

— Isaac, Isaac! Az Isten szerelmére, gondolja át mit is cselekszik. Árkot ás saját magának, maga fog beleesni és magával rántja oda a családját, jó hírnevét, családjának tekintélyét és még a cégét is. El innen! Meneküljön biztonságba, amíg még lehet. Ne maradjon itt egy perccel sem tovább! Mert különben a saját akarata ellenére is ki kell mentünk innen, kénytelenek leszünk orvosokat igénybe venni. Lázár elől nem titkolhatom tovább az ön állapotát. Már az is bűn volt, hogy eddig nem beszéltem vele a dologról. Azonnal New Yorkba utazok.

Grossman megragadta a lány kezét, teljes erőből megszorította és a szemébe nézett:

— Maga nem fog semmit sem megmondani Lázárnak.

— Miért nem? Lázár a fia!

— Nagyon is jól tudja miért. Eppen azért, mert a fiam. Lázárnak semmit sem szabad megmondania. Ha mégis megtudná, nem élhetem ezt túl. Ért engem? — Grossman hangja megrendítette a lányt. — Igérje meg, hogy nem fog neki szólni semmiről!

— Megígérem magának, ha most hazautazok velem. New Rochellebe.

— Nem utazom haza. Addig nem mehetek el, amíg minden tőlem telhetőt meg nem tettem, hogy a bűnt, amit elkövettem, helyrehozzam. Utazzék haza, ha akar. Nem tartom vissza. Nekem azonban itt kell maradnom. De ne felejtse el: ha Lázár megtudja a titkot, melyet meg a feleségem elől is ellepleztem, akkor egy perccel sem élek tovább.

Miss Rosenberg kétségebeesetten, görcsösen szótartotta össze a kezét és könnyek jelentek meg a szemében.

— De valamit mégis kell tennünk. Valami kiutat kell találnunk. Már tanácstalan vagyok, Isaac! Valakivel beszélnünk kell, aki megértő és akiben megbízhatunk. Ide hallgasson! Beavathatom Mr. Silversteint? Azt hiszem, ő igazi barát, és megértő ember.

— Silverstein? Moses Silverstein? — ismételte meg párszor Grossman. Mintha révületben lett volna.

— Ő már úgy is sejtí, hogy Kowalsky és maga között valami szokatlan kapcsolat állott fenn. Ha egyáltalán valakiben, úgy benne bizonyára megbízhatunk. Nagyon óvatos leszek és tapintatosan fogok vele beszélni. Engedje meg, hogy így tegyek, Isaac. Engedje meg, hogy Silversteinnel beszélhessek.

— Moses Silverstein? Moses Silverstein? — kérdezte, mintegy önmagától. — Végül felelte a fejét és a lányra nézett: — Igen hozzá bizalommal lehet. Ne hallgasson el semmit, hallja? Mondjon el neki mindent. Ő meg fogja érteni.

## 5. FEJEZET

Moses Silverstein nem mindig mozgatta a fejét és cwickere nem mindig táncolt vékony orrán. Ellenkezőleg, volt olyan idő, amikor Springbrookban ismerék egy olyan Silversteint, aki egyenesen, kibúzva járt az utcán, kinek feje szilárdan, szabadon emelkedett ki vállai közül és aki gyors, biztos sarkaként nézett szerte a világba. Öntudatosan, büszkén haladt a célja felé, cwickere mozdulatlanul ült az orra nyergén. És jöhetett ez az orr már mindenüvé belezaglózott és az egész ember állandó mozgásban volt, mindenben részt vett, ami Springbrookban történt, ideges reszketés nyomait nem lehetett felfedezni rajta. Silverstein mindig lázas tevékenységben élt, de mindig tudott uralkodni magán, mindig megfontolt volt és higgadt. Ideges fájdalmat először akkor léptek fel, azon a napon, amikor megérkezett a hír, hogy egyetlen fia, Nathan egy dőlő tengeri szigeten elesett. Malka, Silverstein felesége súlyos idegösszeomlást kapott és egy ideig kékkedtek, vajjon felépül-e. Ettől a pillanattól fogva az asz szony sem volt többé a régi. Hangja mindvégig panaszos maradt, szemét gyakran elborították a könnyek. Amikor főzött, gyakran lepte meg a sírás, de azért továbbra is ellátta a háztartást, takarított, mosott és órákon keresztül segített az üzletben. Nem volt más megoldás, mert Moses Silversteinnek mindig fontosabb dolgai voltak, mint hogy papírt és írószereket adjon el Springbrookról kellett gondoskodnia. Nem jajgatott, nem akarta, hogy mások sajnálják, még azok sem, akik a gyász napjaiban látogatták meg. A részvényt csak általános udvariassági formának, nem pedig személyéhez szóló megnyilatkozásnak tekintette. Ő maga nem is kívánta a vigaszt. Azt szokta mondani: „Én vagyok az egyetlen, akit ilyen csapás ért? Milyen apának fia van a háborúban.” De a végtaggal és a feje vesztésével kezdtek, a cvikker táncolni kezdett az orrán. Gerince meghajolt, mint a megfeszített nyíl íve. Orvoshoz nem akart elmenni. Ha barátai rábeszéltek, azt válaszolta: „Csak ideges vagyok, majd elmúlik.”

Gyászra, nyugtósodásra, betegségre nem volt ideje. Felesége eredeti módon jellemezte: „Férjemnek nincs írószerekeskedése, mosodója van a szerencsétlenek részére, ahol ő a mángorló gép, melyen Springbrook minden pecché keresztül halad”. A háború után vevőinek listájára írta az összes hazatért frontkatonákat is. Elvezett egyetlen fia helyett egyszerűen pengeteg fia lett. Egy napról a másikra terjedt el a hír, hogy mindenki, akinek valamí baja, elhittézni valója van, csak Moses Silversteinhez forduljon. Minden legbensőbb titkukat rábizhatták, meggyéríthették. Nemcsak segítő, készséges barát volt számukra, de úgy viselkedett velük, mintha igazi vörököknek lett volna. Sok katona ismerte a fiát. Nathan Silversteint már az iskolában is szerették, és nemcsak azért, mert a baseball játékokat imádta, de főként, mert

rövidlító lévén soha nem játszhatta ezt a sportot. A meocseken mégis részt vett, a játékosokra vigyázott, épota, tejjel itatta és már korán ágyba bujtatta őket. Néhány barátja jelen volt, amikor elesett a dőlő szigetek egyike. Hazatértek után nyomban felkeresték az öreget, akinek üzlete rövidesen egy katonaház és egy tábori posta különös vegyüléke lett. Őt magát Papa Mozesnek neveztek el. Silverstein a visszatért katonák problémáit a magáévé tette, sorsuk intézésébe annyira belemerült, hogy magánéletéről teljesen megfeledkezett. Beleléte magát a helyzetükbe. Mintha ő élte volna át a háborút, a szörnyűségeket, mintha ő is megtanulta volna, hogyan kell a célövészek golyói elől a földre vágódni, üldözött vadként lassan előre kúszni, a sáros lövészárkokban heverni és egy hideg, érzéstelen, idegen világban megfagyni. Belóg volt, ha valamelyiknek a háború utóférdalmait elvethette és a polgári életbe való átmenetet megkönnyébbíthette. Azokkal, akik csak nehezen tudták megszabadulni a borzalmas emlékektől és úgy beléjük ragadtak, mint a légy a pókhálába, különösen gyengédén bánt. Mint félhivatalos lakás- és munkahivatal, mint kölcsön-szerző és állandó kezes szerepelt. Nem tűrte, hogy a frontkatonákkal gorombáskodjanak, még ha arra meg is volt az indok. Úgy tekintette őket, mint apa a fiát, akinek megbocsát, bármint is követett el. Azt szokta mondani: „A gyerekeknek puskákat adtak a kezükbe, elvitték a dzsungelbe, ahol csak egy parancs van: Ölj, vagy pedig téged fognak megölni!”

Beltja rövidesen főleg katonákkal volt tele, a vevők kiszorultak. Malka panaszkodott: „Egy ember nem tudja ezt egyedül elvégezni. Te nem vagy az amerikai kormány. Ha az nem tud rajtunk segíteni, hogyan tudná te? Mozes, a végén bepusztul ez ebbe.” Egyszer, amikorra megint szemrehányásokat tett neki, Silverstein felkiáltott: „Nem a katonákért, hanem magamért teszek mindent!”

A leszerelt katonák panaszait Moses Silverstein óráig el tudta hallgatni. De Miss Rosenberg és Isaac Grossman panaszaira elvesztett a türelmét. Miss Rosenberg csak az első felét beszélté el a történetnek, de ő már sejtette a végét és félbeszakította:

— Az emberek a legkülönbözőbb számszágokkal tördnek, csak hogy ne kelljen orvoshoz menniük. Igen, igen, majd foglalkozni fogok a dologgal, de az Isten szerelméért, Grossman verje ki már a fejéből ezt a Kowalskyt, teljesen mindegy, hogy valóban létezett, vagy csak beképzelte magának. Minden embernek van egy Kowalskyja, akivel szemben egyszer valamit vétkezett és amit már nem lehet helyre hoznia. Segítsen Grossman, a ahol szükség van rá, ahol tud, tegyen jót azokkal, akiknek mindnyájan tartozunk, a katonákkal, akiknek szenvedésük volt életben maradni. Mert legyünk tisztában azzal, hogy tulajdonképpen kiért tették kockára fiatal életüket? Hát nem miértünk, az öregekért, betegkéért és a már úgyis esendőkéért? Nekünk boldog ifjúságunk volt. Mi mindent élvezhetünk, amit az ifjúság nyújthat. De ők kockára tettek mindent: az életet, a személet, az örömet, a további haladást. Ezt áldozták értünk, hogy megmentsenek a hitlen pestistől. És mit teszünk mi értük? Nos, majd beszélék Grossmannal és meg fogom mutatni, hol és kiknek tartozik, kikkel szemben lehetnek lelkiismeretfurdalásai.

Amikorra Miss Rosenberg esetelné kezdte főnökének lelki tusát, Silverstein dühbe gurult. Hebegni, dadogni kezdett, a cvikker jobban táncolt az orrán, mint valaha és ádámcsutkja úgy ugrált a nyakán, mint egy dugó a háborgó folyó hullámain.

De mikor elvezette Grossmant „az élők koporsóhoz” — ahogyan a Quonset-kunyhókat nevezik — Silverstein újból vidámsággal és örömteljesen nézett. Nagyon sokat remélt Grossmanról és abból, amit Miss Rosenbergtől hallott, egy szót sem említett. Grossman nem is vett észre semmiféle változást Silverstein viselkedésében.

A terület, ahol a „Quonset-kunyhó” álltak, az esőzések és hóolvadás következtében nagy mértékben víz alatt állott. A barakok sorai le-fel haladtak a meredélyeken és lejtőkön, a lapályon félig mocsaras, a dombon elszaporodott talajon. A kerek hullámos bádorgatók alatt mélyen rekedtek az ajtók, ablakok és a betonbejáratokhoz víz szivárgott be a szobákba. A legtöbb kunyhó a viharos éjszaka során megmorgálták. Néhányban mégis lakott egy-egy elkeseredett leszerelt katona, akinek megfelelő lakás híján nem volt más választása, minthogy itt legalább fedél alá kerüljön. Meztelbűs gyerekek pancsoltak a sárban. Lepedők, ágytakarók lódogtak a szartókon.

— Valóságos tömegsírok! — morogta Grossman maga elé.

— Helyes, tömegsírok! — kiáltott Moses, akinek a szót Grossman a szájából vette ki. — Amit az ellenség nem tudott elérni, azt mi itt véghez vittük. Megmenekültük a háború tömegsírjaiból és most ide fektetjük őket.

— Hányan laknak itt? — kérdezte Grossman.

— Azt nem tudom. Mindenesetre, akinek jobb megoldása volt, nem költözött ide. Kezdetben mindannyiuk vonakodott, de a végén kénytelenek megalkudni. Az emberek valahol mégis kell lakniuk, nem? Mostanában a leszerelt néger katonákat igyekeznek a barakokra rábeszélni. Mert ezeknek még rosszabb a sorsuk, ezt elképzelnél.

— Hát mehet valakinek még rosszabbul is?

— Kedves barátom, az emberi nyomornak nincsen határa és arra sincs, hogy mennyit tudunk kibírni, mindaddig, amíg az élet egy szikrája van bennünk. De hát érdemes küzdeni?

— Ugy látszik, igen.

— Igen, úgy látszik. Isten belénk ültette az életkarakteret... az isten, vagy az ördög.

— Az ördög? — kérdezte Grossman csodálkozó arccal.

— Lehet-e isten ilyen gonosz?

— Mondja meg nekem Silverstein maga hisz istenben?

— Mit tehetek mást? A legnagyobb enyészitéseket tettem, hogy ne higgyek benne. Sok esztendőn keresztül harcoltam ellene. A jómódúaknak és azoknak, akiknek sikerü kvan az életben, könnyű istenben hiszni. De nekünk, akiknek a létezés ösenedésében karmokkal és fogakkal kellett magunkat keresztül verekednünk, ebben a dzsun-

gelben, ahová megszült az anyánk, nekünk, akiknek járt út nem állt szabadon, csak áthatolhatatlan bozót, tüske sebete a testünket, lelkiünket, nekünk nem könnyű istenben hiszni és különösen nem egy jó istenben. Nem volt könnyű a harcom. Küzdöttem, lázadtam ellene, veszekedtem vele, de a végén meg kellett adjam magam. Folyvást újra megtaláltam és aztán megint elvesztettem. Hogyan bízhatott volna az ember az istenben, különösen a zsidó, ha azt kellett látnia, hogy egy Hitler támadhat, aki éppen az ő népet, a föld legszegényebb, legszerencsétlenebb népét fogja megsemmisíteni. Hihettünk-e az isteni igazságosságban, mely mindent megengedett, ha a hatalmas isteni kéz a bajt rólunk nem tudta elhárítani? Nem, nem, nem. És mégis mit tehet az aszendő ember? Isténben nem hiszi, egyszerűen lehetetlen. Megért ön engem? Végül az a tudat is elviselhetetlenné vált, hogy az isten igazságatlan. Nekünk kell hozzá alkalmazkodnunk és de kell látnunk, hogy mi vagyunk az igazságtalanok, nekünk nincsen igazunk. Hogy mi vagyunk bűnösök, gonoszak, még ha nem is tudtam megérteni, mi van bennünk rosszak-bak a keresztényeknél. Isten bizonyosan igazságos. Különben az élet elviselhetetlen volna. Mi lenne belőlünk, ha csak mi volnánk jők, igazak, de az isten igazságtalan?

Grossman egy darabig gondolkodott és aztán halkán megkérdezte:

— Hisz Ön abban, hogy van jutalom és büntetés? És hogy egy másik világon számadással tartozunk a tetteinkért?

— Ezt nem tudom. Abban a másik világban még nem voltam. De hiszek istenben hiszek benne éspedig olyan értelemben, ahogyan azt a mi bölcsünk tanították. Szolgálnunk kell az Isten és be kell tartunk a parancsait: „Ne legyetek olyanok, mint azok az igazak, akik csak a jutalom reményében szolgálnak az istent, hanem, mint akik önzetlenül, a jutalomnyeres száméka nélkül, öszinte tiszteltből állanak isten szolgálatára.” — És azt is tanították: legyünk hasonlók hozzá, hogy egyszer majd egy-sülhessünk vele. Ez azt jelenti, hogy utánözünk kell isten arányait: olyan könyörületessé kell legyünk, mint ő. Rabbijaink isten szavaira hivatkoztak: „Engem elfelejt-hettek, de ne felejtsetek el soha a törvényemet.” és most, hogy itt állunk, Mr. Grossman, ezen a mocsaras területen, ezek előtt az „élő tömegsírok” előtt, úgy érzem, isten parancsa az volna, hogy segítsünk ezeknek a szegény hazatért katonáknak és családjaiknak: ne kelljen a nedves kunyhókban nyomorogniuk és miután a szabadságunkért, otthonunkért és életfelfogásunkért kockára tették fiatal életüket, — asszonyokkal és gyerekekkel együtt világos, meleg lakásokban élhessenek és boldog új életbe kezdheszenek. Ehhez kellene őket segítenem, ha meg volnának hozzá az eszközeim. Meg vagyok győződve, hogy ez volna isten parancsa. És az is tudom, ha ezt teljesíthetném, úgy isten megbocsátana nekem, hogy más törvényeit esetleg megszegtem és vétkeztem. Isten meg-érténé, hogy azok a botlások csak kis jelentőségűek és igazi életutamról csupán könnyű kilengések voltak. Igen, belátom, hogy azok a hibák egyenesen hasznosaknak bizonyultak, mert végül is arra indítottak bennünket, hogy embertársunkon segítsünk.

Grossman figyelt és hallgatott. Természetesen tudta, hogy Silverstein mire céloz utaló mondataiban. De hallgatott. Szíve hangosan vert, mintha súlyos döntések előtt állana. Beszéljen fenntartás nélkül Silversteinnel? Nem tudta, hogy Rose mennyit mondott el a hályvárdájából. Valószínűleg nem mondta el az összes utálatos részleteket, de amennyit bizonyosan, hogy Silverstein sejtessse, lényegében miről is van szó. Hálát érzett Silverstein iránt, mert jóindulata volt hozzá. Ennek ellenére Moses Silverstein elkerülte az alapkérdést: azt a személyes problémát, mely Grossmant kínozza, általános kérdésekné fogta fel. Igen, most már szabadon fog vele beszélni, kiánti előtte a szívét. Hangosan és világosan megkérdezte tőle:

— Mr. Silverstein, megfelel-e a zsidó vallási felfogás-nak, hogy ha az engesztelő napon Istenhez imádkozunk, ő megbocsátja mindezeket a bűneinket, amelyekkel ellene követünk el, de nem bocsáthatja meg azokat amelyekkel embertársainknak ártottunk?

— Ki mondta ezt önnek?

— Az apám!

— Igen, ez a zsidó felfogás, de a helyzet még így sem reménytelen. Tudom jól, hogy mi jár a maga fejében. Kowalskyra céloz. A titkárnője közléseiből már képet alkottam magamnak a dologról. De ez nem a megfelelő hely az ilyen kérdés megbeszélésére. Legfeljebb náthát kaphatunk itt. Menjünk vissza az üzletbe, ott behatóan tárgyalunk majd a dologról.

— Nagyon szeretném hallani a véleményét — válaszolta Grossman és intett a taxisoffornak, aki kocsiját kihozta őket.

— Mr. Grossman, — kezdte el Silverstein, amikor már az iroda bezárt ajtaja mögött ültek, — mindenképp azt szeretném figyelmeztetni, hogy nem ön az egyedüli, aki ilyen terhet visel a lelkeben egész életén át. Legtöb-bünknek, aki maga építette fel az existenciáját, volt már ilyen esete. En is, akárcsak ön, egész fiatalon abban a helyzetben voltam, hogy magam kellett fenntartásomról gondoskodjak és így az én utamon is, mint minden hasonló embernek, voltak csapdák és kísértések. Nos, én is egész serg olyan dolgot követtem el annakidején, amit ma már biztosan nem tennék meg. De én nem engedtem, hogy ezek a régi emlékek életemet beárnyékolják, hogy rám nehezdedjenek. Ha ön arra a nevelésre gondolt, melyben részünk volt, azokra az „egyetemekre”, ahová apánk küldtek, — akkor tárgyilagosan meg kell állapítanom, hogy nem is olyan rosszul végeztük el az élet ránkért feladatait. Ne felejtse el, teljesen előről kellett kezdenünk. Bölcsünk azt mondják, hogy Isten minden teremténye mellé rendeli a halál angyalát, de megadja neki a módot is arra, hogy elhárítsa azt. Például, az éger halálángyala a macska. Ugyanakkor azonban megadja az egérnek a képességet arra, hogy egy lyukban elbújjon, ahová a macska nem tudja követni és így meg van minden más állólénynek is a saját védelme, adottsága, melyek által életben tarthatja magát.

(Folytatás szerkesztés)

# Választási reformot és felsőházat javasol Rokách volt belügyminiszter

## A kormányválság ismét kihangsúlyozta a reform szükségét - A Mápám miatt bukik a koalíció

A még mindig húzódozó kormányválság különös érdekességet kölcsönözött az Amerikai Cionisták Házában megtartott ankétnek, amelyen Jisraél Rokách, volt belügyminiszter, a klálcionista párt egyik vezetője, Ben Gurion választási reformterve mellett szállt síkra.

Teljesíthető-e a Kneszetet a választók akarata? Ez volt az anketé témája, amelyen négy különböző párt Kneszet-képviselői szóaltak fel. Jisraél Rokách, volt belügyminiszter mindenképp azt ajánlotta, hogy a Kneszetet felsőházzal bővítsék ki.

## A Hitachdut Oléi Hungária közleményei:

**TEL-AVIV**  
Munkát kaphat a HOH útján. Ragasztó, tűzőgépet keres. Öt-öt munkára. Felkészítéssel. Tíz. — Ötöt-nyomók, retusőrök és cinkgrafikusok állást kaphatnak. — Elsőrendű elektro-répező állandó munkára állást kaphat. — Autó kárpitos munkás azonnal munkát kaphat.  
Munkát keres a HOH útján. — Előzetes-vezető azonnali állást keres. — Elsőosztályú 23 éves gépkezelő szerelő azonnali állást keres. — Úvegés, Répkeperető, gravírozó és táblalévger esztendő munkás állást keres.  
Levelek van a HOH-ban (átvehetők a titkárságnál hivatalos órák alatt).  
Efráim Róthmalé ajánlatot levele van Weiss Chájmától Kieját Chájm-ból. — Tibor Geller, Tel-Aviv c/o Ofe Hungaria, Hajdúkon str. 61., Izrael.  
Keresik őket a HOH útján (zárójelben a kereső neve és címe):  
Guttman János agrónomus (Kisváros) saját érdekében lépjen érintkezésbe Lövi Jákival. — Holdstein János új oléi (Östreich-László, Tel-Aviv, Reh. Lieberman 4.) — Barak István (Dan Jenő, Natanja, Diur Leofé 28/2.) — Dr. Fürtös Szentor orvos Budapestről (Pollák Irén, Jád Eljáhu, Beth Achva 21.). — Pressburger Zsigmond volt budapesti szűfő (Gerva Tibor, Tel-Aviv, Reh. Jabotinsky 104 I. em.). — Feldmann Györgyöt Budapestről (Dr. Szegő Ideg orvos, T.A., Jád Eljáhu, Reh. Emek Ajalon 8). Felcete Aladár, aki 10 éve van az országban, felesége Marika (Székely Sándor, Tel-Aviv, Reh. Altény 8). — Arak Deszina, 1950-ben érkezett, legutóbb Jaffán lakott (Nádas László, azelőtt Sef Tiborné — Hainál, Cholon, Mifre Erzach, Crif Hadas 32/b.). — Dr. Friedmann Emil orvos (Winkler, Beér Séva, Schumat B. 136/2. — Grünwald Viktort (Kisvárosi) 1943-ban állították, állítólag Beér Séva lakik, Keresi Östreichert Lajos 144 Duke of Gloucester St., Annapolis — Maryland, USA. — Lévi úr, a Chavrut Chásmáitól kérik azonnali lépjen érintkezésbe a HOH-val (Kisváros 61).  
Kérjük a keresetteket, hogy lépjenek közvetlen összeköttetésbe az őket keresőkkel.

**NESE-CIONA**  
A nesz-cionai HOH helyiségportja 1957. december 30-án, hétfőn este 8 óráig kezdett.  
**Sunshine Oszkár**  
és  
**Nánási Miklós**  
a Magyar Zsidók Világszövetsége amerikai társaságait üzemeltető ünnepélyes fogadtatást rendez a helyisport otthonában. Minden nesz-cionai magyarajkú testvérét szívesen lát a rendezésén.  
★  
**CHEDERA**  
A HOH chederai helyisportja 1958. jan. 4-én, szombaton este 7-9 óráig kezdett utógas chana-ka-neseft rendez a Hszadrut nagytérben. — Műsor: kabaré — neves pesti művészek közreműködésével. — Tánccsok — Régi pesti sügerek — Elsőrendű „magyar” zenekar. — A neseft megítéssel részvétel.  
**Sunshine Oszkár**  
a Magyar Zsidók Világszövetsége nek amerikai elnöke, aki hivatalos költöztetése során ezt az alkalmat használja fel a chederai és környéki magyar fiatalok való megismerkedésére.  
Meghívók érkehetnek a Gordon Átteremben, a nagy Tnuva mellett; Schwarz és Rimmer Itáliában, a Chef mosi mellett.

Ennek az lenne a feladata, hogy „leszűrje és megfigyelje” a Kneszet törvénykezését. Rokách elpanaszolta, hogy a mai választási rendszer lehetetlenné teszi a képviselők közvetlen kapcsolatát választóikkal. Ugyanakkor azt is lehetetlenné teszi, hogy bármely párt abszolút többséghez jusson a Kneszetben, Rokách egyben a Kneszet kibővítését is és kevesli a mai 120 képviselőt, arra utalva, hogy amíg ez a számot megállapították, a lakosság több, mint kétszázszorosodott.

Ezzel ellenkező nézetet vallott dr. L. S. Rosenberg, a Hápoel Hámizráchi képviselője, aki úgy hiszi, hogy a Kneszet teljesíti a legfontosabb törvénykezési feladatát: lassanként megszabadítja az országot a még fennálló idegen törvényektől. Azt azonban ő is kétségbe vonja, hogy a képviselők tényleg teljesítik választóik akaratait, amikor szigorúan a pártvonal szerint szavaznak, ahelyett, hogy minden törvényt annak érdeme szerint ítélnének meg.

Rosenberg képviselő ellenzi a körzeti választási rendszert, amely szerinte helyi érdekű demagógiához és korruptióhoz vezet. Arra utalt, hogy az amerikai kongresszusban a képviselők gyakorlatilag terjesztik be a törvényjavaslatokat, körzetük helyi kereskedelmi érdekeinek védelmére, anélkül, hogy tekintettel lennének az egész ország szükségleteire. Az izraeli sokpártúság a teljes szólásszabadságot biztosítja — mondotta.

A Chérut nevében felszólaló Jozsef Szofermann attól tart, hogy a körzeti választási rendszer az egész hatalmat egy párt kezébe adná, ami a fiatal izraeli demokráciában veszélyes helyzetet idézhetne elő. A mai rendszer korlátozza a nagy pártok hatalmát és a Kneszet többé-kevésbé híven tükrözi vissza a közvéleményt.

Jona Kesze, a Mápáj képviselője elpanaszolta, hogy túl nagy figyelmet szentelnek a Kneszet „szencziós” vitáinak és a különböző botrányoknak, de nem értékelik eléggé a mindennapi kintartó és szolid munkát, amely a demokrácia tulajdonképeni alapját képezi. Az országot fenyegető számos veszélyre

való tekintettel talán azt lehet mondani, hogy az izraeli demokrácia túlságosan tökéletes.

Kesze örömmel üdvözölte Rokách szavait, amelyekben a Mápáj régi javaslatainak támogatását látja és csodál.

## Politikai érelmeszedés

A vitával kapcsolatban a Jerusalem Post tegnapi vércikkében kiemeli, hogy a mai kormányválság jótörőm iskolapéldája a helytelen pártrendszernek. A mai listarendszert a kispártok akarják fenntartani, mert a körzeti választásoknál veszélyes lenne a vesztes szavazatai és a nagypártok junak előnyhöz.

A lap véleménye szerint a kormányválság megoldásának tulajdonképeni nehézségét a Mápám lépezi. Ben Gurion, mint a Mápáj vezetője olyan megoldást keresett, amely lehetővé teszi a munkáspárti koalíció fenntartását és erre az Achdut Ávodá is hajlandóságot mutatott. Azonban a Mápám csak azon a címen követelheti külön szavazatokat a munkásságtól, hogy jelenléte a kormányban visszatartja a munkásmozgalmat, „neakció szarnyát”. A nyugat-izraeli való szorosabb kapcsolatokról. Most rájöttek arra, hogy a németországi küldetéshez való hozzájárulás nem egyezhető össze ideológiaiükkel és ezért nem szívesen, de talán málnyiszzerűen akarja, hogy egy évvel a rendes választási terminus előtt elhagyják a kormányt. A kis-

kozással vette, hogy éppen a Chérut utatja el az egy-párti kormányzat gondolatát. Ha ötven millió angolnak elegendő három párt, két millió zsidónak is be kellene érnie ennyivel — mondotta.

párt fenntartásáért folyó küzdelem kényszeríti őket a dogmatizmusra, amely miatt ezt az áldozatot kell hozniuk. Így tehát

a kormány nem az Achdut Ávodával kitört eredeti viszállyon fog meg-bukni, hanem azon, hogy a Mápám nem tud kiszabadulni a pártideológia követelményeiből.

Ezért meglepő hogy Jisraél Rokách is felvetette a körzeti választások gondolatát. A klálcionista párt már egy ideje csatlakozott a Mápáj által támogatott elvhez, mert jogosnak tartotta a reményt, hogy ellenzéki főpártként kerül ki a választásokból és idővel majd saját kormányt alakíthat. A Chérut még ellenkezik, de amint elmosódik a két párt közötti határvonal, — ami végül egyesüléséhez fog vezetni — a Chérut is majd könnyebben fogja elfogadni az egy-párti kormány gondolatát.

A választási reformterv pszichológiai főakadálya az a félelem, hogy a két, vagy három nagypárti rendszer elpusztítja az individualizmust, a vélemények sokszínűségét, vagy a gondolat és a szólás szabadságát. Csak-egy épen a kispártok azok,

amelyek az úgynevezett kollektív ideológia kikényszerítésére vannak utalva, hogy fenntarthatassák magukat. A nagypártok megengedhetik maguknak a vélemények elhajlását anélkül, hogy ez veszélybe hozná a kormány szilárdságát, vagy a párt létét.

Sehol a világon nincsen több politikai individualista és heretikus, mint Angliában és seholsem szentelnek nagyobb figyelmet a helyi érdekeknek, pedig már sok év óta két nagy párt uralkodik az országban. Ellenkezőleg, éppen a mai választási rendszerünk az, amely politikai érelmeszedéshez vezet, — írja Jerusalem Post.

## NEM ETI EGYSEGFONTRÓL TÁRGYALNAK?

Jozsef Száfir, a klálcionista párt volt minisztere, most tért vissza az Egyesült Államokból, ahol többek között dr. Nachum Goldmannal folytatott tárgyalásokat. — Amerikában az a hír terjedt el, hogy a klálcionisták és a progresszívek között megbeszélések folynak, „nemzeti front” megalakításáról és Száfir, valamint dr. Goldmann tárgyalásai ezzel függtek össze.

Jozsef Száfir most kijelentette, hogy a „nemzeti front” ügye még nincs olyan stádiumban, amikor valamit nyilvánosságra lehetne hozni. — Newyorki megbeszélései Izrael általános helyzetével, valamint a cionista szervezet problémáival függtek össze. Dr. Goldmann február elején érkezett Izraelbe és ekkor folytatja tárgyalásait egyes pártokkal, amelyeket legutóbbi látogatásakor kezdték meg. A newyorki megbeszéléseken J. Szerlin képviselő is résztvevett.

## Darab hívei csúcskonferenciát tartottak

Caracas (AFP). — Karácsony első napján Caracásban, Venezuela fővárosában megnyílt a peronista emigránsok „csúcskonferenciája”. A konferenciát a volt argentin elnök villájában rendezik és azon Peron mellett részt vesz Argentin volt pénzügyminisztere, volt washingtoni követe, a szakszervezetek két vezetője és még vagy egy tucat közéleti személyiség, aki Peron idejében szerepet játszott az argentin politikában. A konferencia egyik célja annak megállapítása, hogy milyen taktikát alkalmazzanak a közeledő argentin választások alkalmával. Mint emlékeztetés, a múlt választásokon Peronék külföldről arra utasították híveiket, hogy fehér cédulákat dobjanak be az urnákba és a fehér cédulák a választásokon jelentős százalékot tettek ki.

## A B N D H E R Z E közleményei:

Epstein Ákos, a magyarországi cionista mozgalom vezetője tagja, aki nemrég érkezett az országba, tart december 30-án, hétfőn este 8.30 órakor előadást: „Az elefánt és a zsidókérdés” címmel, az ORA-teremben. Nachlat Benjamin 15. sz. a Vadász utcában előadott előző és annak mártírjairól emlékeztet meg Gábor Ter előadójában. — Kérjük mindazokat, kik a műsorban részt tartózkodtak, jöjjenek el és jelenlétükkel hódoljanak az áldozatok emlékének.  
A Bn D Herzl Irvit-tanfolyamot indít kezdők és haladók részére. Jelentkezés: hétfői klubnapunkon, vagy levélben POB: 4472.  
Szeretettelosomág küldészt magyarországi hozzátartozók részére elintézzük. Előjegyzéseket klubnapunkon a titkárságnál, vagy Feldon ortodox színházban, Allenby 98., Haifa, és kéremgyke részére Fischer Kálmán, Haifa Herzl 65.

## HABIMA H

Tel-Aviv, dec. 30., hétfő (Tel-Aviv-Jaffa munkástanácsának rendezésében)  
**MIRELE EPRAT**  
A hadsereg részére december 30-án, hétfőn  
**TOLVAJOK BALJA**

**Zalman Kolesnikov**  
**Renia Glickman**  
Ráánáná, dec. 30., hétfő  
**A VOLGA LANYA**

**JIDDIS**  
**KOMEDIA SZINHÁZ**  
Ludd, december 31., kedd  
**AZ ELETBEN MINDEN ELŐFORDULHAT**

**DZIGAN és SCHUMACHER**  
Nesz-Ciona, dec. 30., hétfő, este 8.30-kor  
**NAJN MUZ GELECHTER**

## A TEL-AVIVI MOZIE HETI MŰSORA:

**EGYADÁSOK KEZDETE:**  
3.30, 7.15 és 9.15 órák.  
ALLENBY: Eszter Costello  
ARMON: DAVID: Pyjama game  
CAFON: Egy kedély New-Yorkban  
CHEN: Buster Keaton története  
DAN: Jean D'Arc  
EDEN: A nagy huzugság  
ESZTER: A Julia  
MAXIM: Les Sorcier de Satem  
MEGALOR: Napszerző fiatalok  
MIMI  
MOGARE: L'Empereur del Sole  
MATMID: Szentimentális vagyok  
OPHIR: La Chataleine du Libon  
ORION: Sissi  
PEER: A nagybátyám és én  
SIDOR: La Sorciere  
TAMAR: Club de Femmes  
TCHERT: A nagy Satchem  
TEL-AVIV: A határ of rajz  
TARON: Tommy Steele története  
ZAMIR: 3 távirat

# Elverte a fizetését és azt mesélte a rendőrségnek, hogy elrabolták

## A haifai fiatal férj ellen négy napos vizsgálati fogságot rendeltek el Tel Avivban

Abrahám Eismann 22 éves haifai fiatalember, aki ugy-látszik megigyezte Eli Tábornak, a Háolán Haze rifporterének dícsőségét, csütörtök este megjelent Tel-Avivban a Jehuda Hálevi utcái rendőrfőkapitányságon és közölte, hogy szerdán reggel a haifai régi piactéren ismeretlen tettesek elrabolták, erőszakkal egy taxiba kényszerítették és ismeretlen helyre hurcolták. A fiatalember izgatottan mesélte, hogy a hegyek között lévő rejtékhelyre vitték, ahol 30

órán keresztül faggadták külföldi katonai kérdésekről. Miután kizárólag eláradták, Tel-Avivba hozták, ahol szabadon engedték, neki pedig az első utja a rendőrségre vezetett. Állításának megerősítésére elmondotta, hogy rablói kifosztották, elvették az óráját, egyeb éltérgényeit és 70 font készpénzt.

A nyomozók nem voltak hajlandók elhinni a mesét és Eismannt visszavitték Haifára, ahol négy órán keresztül keresztelődések alá vetették. Amikor a detektívek közölték vele, hogy története fantasztikus és hihetetlen, Eismann kiáltozni kezdett, hogy a rendőrség nem veszi komolyan a feljelentést, holott életveszély fenyegeti. Arra is hajlandó volt, hogy megmutassa a helyet, ahonnan elrabolták. Amikor a detektívek kíséretében helyszíni szemlére indult, zsebéből kiesett a szemüvege. A rendőrök előtt ez gyanusnak tűnt, mivel azt vallotta, hogy minden nála levő tárgytól megfosztották. Azonnal megmozdították és megtalálták nála titkolt nyilvántartott óráját, valamint egy szerda este szóló használt mozijegyet a Tel-Aviv moziba. (Elbeszélése szerint szerda este elraboltával együtt a hegyekben tartózkodott).

A döntő bizonyítékok látán a fiatalember megtört és elmondotta, hogy az egész történetet az ujjából szopta. Tíz nappal ezelőttig ugyan-ísa a haifai Shemen gyárban dolgozott ahonnan elbocsátották. A felesége családjával együtt lakik, akiknek el kell számolnia a fizetéséről. Szerdán megkapta a fizetését és elhatározta, megmutatja családjának, hogy annyit költ, amennyit akar. Mielőtt hazatért volna, a pénz legnagyobb részét elköltötte. Amikor tettének tudatára ébredt, félt hazamegni és ezért jelentkezett a kitalált történettel a rendőrségen.

A fantáziadús fiatalember ellen hatóság felvezetése címen eljárás indítottak és a telavivi járásbírósg 4 napos vizsgálati fogságot rendelt el ellene.

## „Tisztamult emberek”

Budapest (Reuter). — A magyar hatóságok most szigorú ellenőrzés alá veszik a fontos kulcspozíciókat betöltő emberek multját. Egy új kormányrendelet megállapítja, hogy csak teljesen tisztamult emberek tölthetnek be „fontos és titkos” állásokat. A rendeletet csak most tették közzé, de hír szerint a felülvizsgálás már jó ideje folyik.

## Asszonyt akarnak ültetni az Egyesült Államok elnöki székébe

### Eltuzott a nűszervezetek nemzetközi szövetségének a küldöttsége

A. S. Prout, az asszony-szervezetek nemzetközi szövetségének elnöke, aki Sally Butlernek, a szövetség jogtanácsosának és Z. Woodford-Schroeder asszonynak, a külügyi osztályának vezetőjének társaságában két napot töltött az országban, tegnap visszatért New Yorkba. — Prout asszony, aki hivatalos körúton van és a Mandelbaum átjárón keresztül érkezett Izraelbe, megelégedését fejezte ki az izraeli nőmozgalmak tevékenykedése felett. „Ezekre a nőmozgalmakra — mondotta — büszkék lehetnek

Izrael asszonyai és remélem, hogy rövidesen csatlakozni fognak a női egyesületek nemzetközi szövetségéhez.”  
Z. Schroeder asszony, a szervezet külügyi osztályának vezetője megjegyezte, hogy a világ asszonyai büszkék Izrael külügyminiszterére, Golda Meír asszonyra. „Reméljük, — mondotta — hogy eljön az idő, amikor még az Egyesült Államok elnöki székében is asszonyt üdvözölhetünk.”

A Prout asszony irányítása alatt álló szövetség a népek közötti megértés érdekében, nevelési ügyekben és különböző játékonysági ügyekben tevékenykedik. Tagjainak száma a világ minden részén mintegy 11 millió.

Nyugati információk szerint az elmúlt év folyamán 15.000 személy szökött át Jugoszláviából nyugatra.

# Az elátkozott színház

VIDAM ZENES MŰSOR Konferál: GOMMERMANN  
**BOROSSIDA** UJ MŰSORÁVAL

Diszbenmutató: RAMAT-GAN, RAMA, 31-EN ESTE 8 ÓRÁKOR

Jeruzsálem	Rison-Lecion	Haifa	Tel-Aviv
Y.M.C.A. 2 előadás! Január 4 szombat 7/6 és 7/9 órák	TIFBRET Január 6 hétfő este 8 órák	PEER MAY Január 7 Január 8 este 7/9 órák	PEER-MOZI Január 9, csütörtök 8 órák

WU  
CIKÓRIA A KÁVEMBA  
A BANYATÉR.

PÉNZT  
LOMBARD TIFERET  
FOLYÓSZÉK KISZEREKES.  
EKZSZURE: R A J N A.  
TEL-AVIV, Roshchitá 31.  
Uj otéknak ingyen becsés.

# Izraeli amerikai-angol-francia bázisnak mondja az arab-ázsiai konferencia

Komoly aggodalom Párisban — Szovjet-ellenes nyilatkozat a kairói konferencián

New York, (STA). — A nagyletszámú moszkvai és pekingi küldöttségek részvételével Kairóban folyó arab-ázsiai konferencia „palesztinai albizottsága” határozati javaslatot készített, amelyben Izraeli „amerikai-angol-francia bázisnak” nyilvánítja és követeli a menekültek visszafogadását. A többi albizottság határozati javaslatát sem mulasztják el, hogy kifejezést adjanak Nyugat és Izrael elleni álláspontjuknak.

A kairói konferencia atomszférája különösen Franciaországban keltett aggodalmat. A franciák a szovjet propaganda győzelmét látják a konferencia Nyugat-ellenes hangulatában. Páris-

ban attól tartanak, hogy Dulles igyekeznél fog az ázsiai és afrikai államok, elsősorban pedig az arabok szimpátiát Amerika felé hangolni, mégpedig francia szövetségeseinek a számlájára. Francia kormánykörökben úgy hiszik, hogy a különböző zsidó szervezetek megakadályozzák az amerikai külpolitikának Izrael ellen fordulását és így Dulles a franciák támogatását fogja feláldozni az arabok barátsága érdekében.

Kairó, (Reuter). A kairói konferencián egyébként tegnap hangzott el az első nyílt szovjetellenes nyilatkozat. Gana képviselője, Amo Avana sajtókonferencián kijelentette, hogy kormánya

egyaránt itéli el a franciák algériai harcát és az oroszoknak Budapesten tanúsított magatartását.

A New York Herald Tribune azt írja, hogy a Szovjetuniónak a konferencián tett nyilatkozata, amely szerint hajlandó feltétel nélkül gazdasági segítséget nyújtani bármely arra rászoruló

afrikai vagy ázsiai államnak, háromnegyed részt szemfényvesztés ugyan, de a fennmaradó negyedrészt súlyos fenyegetés Amerika világpozíciója ellen, amelyet nem lehet elég komolyan venni.

A tekintélyes Christian Science Monitor azt domborítja ki, hogy a konferencia téves képet nyújt az ázsiai népek világnézetéről, mert azon Pakisztán, a Filippinek és más Nyugat-barát államok nincsenek képviselve, mindamellett a Nyugatnak fokozott gazdasági segítséget kell nyújtani Ázsiának és Afrikának.

## A MEZŐGAZDÁK KORAINAK TARTJÁK A VIZGAZDALKODÁS ALLAMOSÍTASÁT

Az erre vonatkozó javaslat monopóliumot biztosít a Mekorotnak és diktátori jogokkal akarja felruházni a földművelésügyi minisztert

A mezőgazdák egyesülete Tel-Avivban megtartott sajtófogadás keretében tiltakozott a kormány által benyújtott víztörvényjavaslat ellen. Ez a törvény — mondották a szövetség szóvivői — olyan súlyos intézkedéseket tartalmaz, amelyek szükségessége nem bizonyosodott be. A törvény célja, hogy államosítsa a vizet, nézetünk szerint azonban ez az államosítás még korai.

Amint dr. Max Jakobson, a szervezet vezetőségi tagja a többi közt elmondotta, a törvényjavaslat felhatalmazza a földművelésügyi minisztert, hogy megszabja a különböző körleteknek kiutalt vízmennyiséget, a víz árát, minőségét és a vízszolgáltatás feltételeit. Az a veszély fenyeget, hogy a miniszter által megszabott normák nem lesznek mindenkor elegetek és károkat okozhatnak az ültetvényeknek. A törvény azon utasítása, amely szerint a földművelésügyi miniszter kijelölhet bizonyos körzeteket, amelyekben adagolják a vizet, továbbá fontossági sorrendet állapíthat meg bizonyos terményekre a vízszolgáltatás szempontjából, diktátori jogokkal ruházta fel a minisztert. Ezzel szemben a magángazdák teljes szabadságot követelnek a maguk számára.

A törvényjavaslat 26-ik szakasza felhatalmazza a földművelésügyi minisztert arra, hogy egyetlen szervet bizzon meg az ország vízellátásával. A gazdák véleménye szerint ez a paragrafus a gyakorlatban monopóliumot biztosít a Mekorot számára. Ebben a vállalatban a kormányon kívül részt vesz a Híszádrut és a Szochnut is és a magángazdák attól tartanak, hogy ez a szervezet mellőzni fogja őket. A gazdák álláspontja szerint az ország vízellátását állami szerveknek kell intéznie, amelynek élén nem a földművelésügyi miniszternek, hanem a gazdasági miniszternek bizottságának kell állnia.

Aminádáv Rottman, a gazdasági szövetség vizügyi bizottságának elnöke elmondotta, hogy a törvénynek röleg a vízpazarlást kell megakadályoznia. A mezőgazdák azonban így is takarékoskodnak a vízzel, már csak a vízárak miatt is. Ugyanakkor azonban a Málbén és az egészségügyi minisztérium tervbe vitt közös akciója. Az akció sikere — szerinte — a kormányval való tárgyalások eredményétől függ.

## Schultz Ignác ázkárója

Nagyszámú barát, tisztelő és az izraeli magyar-zsidó szervezetek vezetőinek jelenlétében folyt le tegnap délután a kirját-saull temetőben Schultz Ignác, a Magyar Zsidók Világszövetsége igazgatójának ázkárója, melyre feleségén, Schultz Olga kivül, eljöttek Sunshine Oszkár és Nánási Miklós, a Világszövetség amerikai tagozatának társelnökei is.

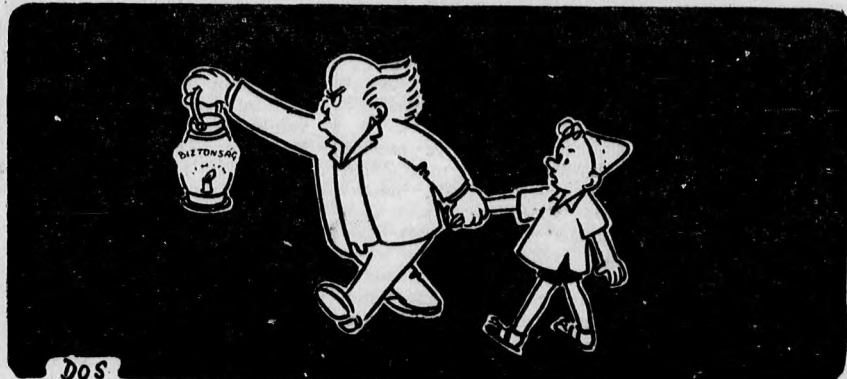
Az ázkárát Davidovits Miháé, a telavivi nagytemplom kántorának zsoldárja vezette be. Utána Smuel Ben-Cvi, a telavivi HOH elnöke hébernyelvű gyászbeszédében méltatta az elhunyt érdemeit és fáradhatatlan munkáját amelyet a magyar jlsuvert elvégzett.

Sauber-Michájlovits Sándor a megboldogult régi barátai nevében emlékezett meg Schultz Ignác érdemeiről és arról az időről, amikor Schultz a csehszlovák parlament képviselője volt. Bár nem a zsidó párt küldte a parlamentbe, mégis tudták a szlovenszói és ruszinszói bajba jutott zsidók, hogy Schultz képviselőnél segítségre és meghallgatásra találnak. „Üstökösként jelent meg a magyar zsidóság egén és ugyanolyan hirtelenséggel távozott el. Rö-

Január elsejétől az amerikai Henry Henry Dunningot nevezték ki a nemzetközi Vöröskereszt főtitkárává.

Soekarno indonéz elnök január elején egyhetes látogatásra Kairóba érkezik.

„— BIZTOS, HOGY A HELYES UTON JARUNK?”



## A Málbén 400 ágyas kórházat épít északon

17 millió aggok hajlékára és kórházakra — Minden öreg ember megkapja az öregségi járulékot?

Tel-Aviv, (Az Új Kelet tudósítójától). — A Málbén vezetősége tegnap sajtókonferencia keretében ismertette jövő évi munkatervét és a költségvetési előirányzatot. Charles Passman igaz-

gató ezalkalomból hivatalosan is bejelentette a Málbénből való kiválását, egyben bemutatta utódját, Louis Horovitzot.

A Málbén 1958-as költségvetési évben összesen 17 millió 400 ezer fontot fordított különösen az öregek otthonaira és kórházfejlesztési célokra, többrendbeli konstruktív munkának a keresztülvitelére és szakmai továbbképzésre. A szervezet közelébe tartozó mintegy ötven intézmény fenntartási költségére 12,5 millió fontra, ebből 7 és fél millió a kórházi és orvosi szolgálat fenntartására és több mint öt millió az aggok házaiknak ellátására esik.

Passmann igazgató beszámolt azokról a szociális munkákról, amelyeket ezidő szerint az egészségügyi minisztériummal karöltve véggez a Málbén. Ezek körébe tartozik egy további négyszáz ágyas kórháznak a felállítására az ország északi részében és ezenkívül két egyenként 45 ágyas idegyógyintézet, illetve osztály felállítása a tel-hásoméri kórház mellett és a halfai Rámbám kórházban.

A tervebe vett kórházépítés és idegyógyintézetek felállítása, amelyekre a következő év folyamán kerül sor, mintegy négymillió fontba fog kerülni s ennek felét a Málbén, felét pedig az egészségügyi minisztérium fogja fedezni.

Ezután Passmann igazgató a Málbén egy újabb tervét vázolta, amelyet a társadalombiztosító intézettel karöltve gondolt a Málbén végrehajtani és azoknak az öregeknek a megsegítését célozza, akik a törvény értelmében nem részünek jut-

gató ezalkalomból hivatalosan is bejelentette a Málbénből való kiválását, egyben bemutatta utódját, Louis Horovitzot.

A Málbén 1958-as költségvetési évben összesen 17 millió 400 ezer fontot fordított különösen az öregek otthonaira és kórházfejlesztési célokra, többrendbeli konstruktív munkának a keresztülvitelére és szakmai továbbképzésre. A szervezet közelébe tartozó mintegy ötven intézmény fenntartási költségére 12,5 millió fontra, ebből 7 és fél millió a kórházi és orvosi szolgálat fenntartására és több mint öt millió az aggok házaiknak ellátására esik.

Passmann igazgató beszámolt azokról a szociális munkákról, amelyeket ezidő szerint az egészségügyi minisztériummal karöltve véggez a Málbén. Ezek körébe tartozik egy további négyszáz ágyas kórháznak a felállítására az ország északi részében és ezenkívül két egyenként 45 ágyas idegyógyintézet, illetve osztály felállítása a tel-hásoméri kórház mellett és a halfai Rámbám kórházban.

A tervebe vett kórházépítés és idegyógyintézetek felállítása, amelyekre a következő év folyamán kerül sor, mintegy négymillió fontba fog kerülni s ennek felét a Málbén, felét pedig az egészségügyi minisztérium fogja fedezni.

Ezután Passmann igazgató a Málbén egy újabb tervét vázolta, amelyet a társadalombiztosító intézettel karöltve gondolt a Málbén végrehajtani és azoknak az öregeknek a megsegítését célozza, akik a törvény értelmében nem részünek jut-

A hír érhető meglepetést keltett, minthogy Franciaország és Egyiptom között ma is nagyon feszült a viszony és még nem rendezték el a Szuézi Csatornatársaság, valamint az államosított francia bankok kártérítésének kérdését.

## Elhelyezik Ciprusról a közelkeleti angol főparancsnokságot

Foot kormányzó megérkezett Londonba és engedményeket javasol

Nicosia, (Reuter). — Julian Amery helyettes angol hadügyminiszter, aki két napot át folytatott tárgyalásokat Nicosiában a Közelkelet védelméről, tegnap tovább folytatta útját a Perzsa öbölbe. Meg nem erősített hírek szerint Ciprusban folyó tárgyalásai annak az eshetőséget mérlegelték, hogy máshová tessék át a közelkeleti angol főparancsnokságot.

London, (Reuter). — Angol politikai körökben nagy érdeklődéssel várják Sir Hugh Footnak, Ciprus kormányzójának a javaslatait a válság megoldására. Sir Hugh, aki megérkezett Londonba, állítólag azon a nézetben van, hogy jelentős en-

gedményeket kell tenni a ciprusi görög patriótáknak. Egyes felelések szerint a kormányzó azon a nézetben van, hogy vissza kell engedni Makariosz görögkeleti püspököt. Ez azonban nem valószínű meg anélkül, hogy az angol kormány komoly parlamenti viharok tenné ki magát és valószínű, hogy éppen a konzervatív párt jobboldali szárnya ellenézne a legélesebben Makariosz visszatérését.

## Újabb atomrobbantási kísérlet volt a Szovjetunióban

Már csak rövid idő kérdése, hogy az oroszok rakétát indítsanak a holdba

Washington, (AFP). — Az amerikai atombizottság szóvivője közölte, hogy a Szovjetunió területén szombaton atomrobbantási kísérlet történt, valahol Szibériában került sor. Ezt megelőzőleg október 10-én történt atomrobbantás a Szovjetunióban — közölte a szóvivő a Szovjetunióval határos baráti államokban felállított műszerek megfigyelése alapján.

A jelentés nem szól arról, hogy az atomrobbantás milyen jellegű volt, bár nyilvánvaló, hogy nem rendszeres atombombáról van szó, mert ebben az esetben a biztonság nem ad ki külön jelentést.

Iowa, (AFP). — James van Allen, az iowai egyetem fizikatanára kijelentette, hogy Amerika öt éven belül mesterséges bolygót tud a világűrbe repíteni, amelyben egy ember is helyet foglal. Ehhez azonban az kell, hogy sürgősen felépítsék a világűr-kutató nemzeti laboratóriumot, amelyet megfelelő anyagi és erkölcsi támogatásban kell részesíteni. A professzor 27 tudós ne-

vében beszélt, akik a világűrben való repülés és a rakéták legismertebb szakértői.

Eddig már 26 esetben közölték az amerikaiak, hogy az oroszok atomrobbantást hajtottak végre és ennek mindenesetben meg volt a külsős oka, bár ezuttal az amerikaiak nem hozták nyilvánosságra, hogy miben különbözött a jelenlegi robbantás az előbbiektől.

Moszkva, (AFP). — Dubronravov szovje tanár az „Ogonyok” című hetilap újévi számában azt írja, hogy szovjet tudomány elérte azt a fokot, amikor már csak rövid idő kérdése, hogy rakétát indítsanak a holdba. Az az idő sincs távol, amikor a föld körül repülő bolygókat a földről lehet majd irányítani, — írja a szovjet tudós.

## A villanyáram látóvá tette a vak asszonyt

New-York, (Reuter). — A New-York Times tegnap azt a szenzációs hírt közölte, hogy egy kaliforniai kórházban egy vak asszony fotocella és villanyáram segítségével — látott. A fényérzékeny fotocellától vezető hajszálvezeték villanydrótokat sikerült kapcsolatba hozni az agynak azzal a részével, amely a fényhatásokat fel fogja és az asszony egész halványan bár, de fényt látott anélkül, hogy a szemét egyáltalán igénybe vette volna.

Az orvosok most különféle kísérleteket folytatnak a maga nemében páriaián orvosi teljesítmény kiaknázására és kifejlesztésére.

Sir Edmond Hillary expedíciója napi 65 kilométeres sebességgel haladva 320 kilométerre közelítette meg a Déli Magnetikus sarkot és a számítások szerint öt napon belül kitűzi ott az új-zélandi lobogót, míg dr. Fuchs expedíciója csak 15 nap múlva ér oda.

## Elitették a kacsák főmeggyilkosát

A telavivi járásbírósg 350 font — pénzbüntetésre és ugyanolyan összegű kártérítést megfizetésre ítélte Mordecháj Tuchil 22 éves fiatal embert, aki megölte szomszédja 26 kacsáját. A vádlott hat hónappal ezelőtt költözött be abu-kabiri lakásába, ahol a szomszédja, Szimcha Salzberg baromfi-nyesztő. Az új lakó többször felszólította Salzbergot, hogy likvidálja a baromfi-tenyésztését, mert az ólak az egészségre ártalmas piszkot terjesztenek. Azzal is fenyegetőzött, hogy amennyiben a szomszéd nem hajlandó teljesíteni követelését, ő fogja megszüntetni a baromfi-tenyésztést.

Mintegy négy hónappal ezelőtt az éjszaka közepén a Salzberg-család tagjai arra ébredtek, hogy a baromfi ólak felől kétségbeesett gárgógás hallatszik. A ketrecekhez érve észrevették, hogy 8 kacsájuk elpusztult, a többi pedig kímulófélben van. Reggelre 26 kacsát elpusztult. A rendőrségi vizsgálat kiderítette, hogy a kacsákat oleanderlevelekkel etették meg, amelyek mérget tartalmaznak. A gyanu a szomszédra terelődött, aki bevallotta, hogy ő adta a leveleket a kacsáknak, de nem tudta, hogy azok mérget tartalmaznak.

A bíróság terhelő körülménynek vette a vádlott előzetes fenyegetőzését, mert ezáltal valószínű, hogy tettét előre megfontolt szándékkal követte el.

## A svájci nőnek máig sincs választójoga

de haladó országunkban teljes választójoguk van a nőeknek. Ez magától értetődik, hogy a Vita zöldborsólevest választja. Kizárólag hermetikusan zárt alumínium-zacsokban árusítják.

Már csak  
**4**  
nap van  
a  
**Mifál Hápájisz**  
hűzéséig. Főnyeremény  
ebben a sorozatban  
**30.000** font